هٿ پيڇا پنهنجا ٿين جا جنهن جي دل
هجن تا خوش ٿي دل انهي خاطر اڪا

وجهن ٿا دام زلف اول جن قابو تا جنهن سا دل
تهان تو هٿ جهين ابرو سنگي نالو

گل کي حسن جا بادشاهه تا هلن فرما
بنا تيغ و تير سو ڪان پيچل

سيانڻ ننهن چپڙو حسن لب هي دل عزيز آهي
هن مهڙ غيب سب تنهنجي سنسا

انهيء حسن جي هنگامه مر پسي هجي مبتلا
ٿين مثنوي تا نجفي سندي اشعار ڪلنرخ

اي زاهد ٿيو تنهنجي لب کان عقيق ڪم جو نرخ
دندان جي ڏسي کان گهٽ ٿيو دُر عدن جو نرخ

اڄ ڪلهه پسي سبب ٿيو زلف جي مشڪ آءِ
جهن کان پڇي ڪي نه ٿو مشڪ ختن جو نرخ

جنهن هي سر قامت عالم کي سو نظر
تاڪ ٿين ٿيو ڪان گهٽ سرو چمن جو نرخ

شايد گهٽا ٿيا هن گلرخ جا مشتري
جو ويو لهي بزاري م آهي گلن جو نرخ

نجفي تهي متاع سخن جا اتم گهٽيا
آهي هيو اگر جي نه شعر و سخن جو نرخ

شيرين لب صنم جي اگيان باده ناب تلخ
شڪر نبات مصري قند و گلاب تلخ

دل کي ڪندي سوال ٿي حيرت ۾ سو ان جي
شيرين لبن ما تنهنجو آيو جواب تلخ

دل ذهن ٿي چڪائي سبب ٿي خم مژه جي
تنهنجي نه آهي لائق انجو ڪباب تلخ

پند نديم سگهو ته عاشق تنهنجو مري ولو
جو ان جي زندگي ڪئي تنهنجي عتاب تلخ

شايد ڪنهن جي دام بلا ۾ سو قا سندو
جو طير دل کي آه ٿيو دانو و آب تلخ

عهد شباب همدمي دوست لائق آهه
جهن ۾ نه آه وصل سو عهد شباب تلخ

نجفي غم فراق جي آخر آ عيش وصل
خوش ڪيف اصل آهه نتيجه شراب تلخ

گالھين ڪندي اڄ ويئي آن نازنين کي ننڊ
ليڪن نه آئي عاشق اهل هڳين کي ننڊ

فتنهءِ فلڪ کا ڪين هميشه تو وصل ۾
ڏي يا الاهي گردش چرخ برين کي ننڊ

شام فراق ۾ جي ڪري ڪا دانهن دردمند
تا صبح ڪين ڪجهه اچي اهل زمين کي ننڊ

وحش و طيور انهي ۾ پيا تنهن نه ٿي اچي
چشم رقيب ڀڄن ته فتنه ڪين کي ننڊ

شب ڀر ٿي انتظار ڏٺي تنهنجي ۾ مٺا
نيٺ نه آهه نجفي غمگين حزين کي ننڊ

رديف دال

ساقي ڀلا آ ڪو جام شراب ڪڍ
مطرب سرود گهري ٿو چنگ رباب ڪڍ

اي ميڪده فروش ڪجهه خرقه قبول ڪر
ڦٽ مڃ ادائي قرض نه منهنجو حساب ڪڍ

ساقي قدح شراب تري ۾ نه شرم ڪر
طالع گران اسانجي پٽي ٿي شتاب ڪڍ

ڏکايو تنهنجي محفل رندن ۾ خوب سحر
جا بند ڪئي شيشه ۾ سو آفتاب ڪڍ

اوراق مصحف گل ڏس ڪو ٿي عندليب
فال ڀلا سطي زه الڪتاب ڪڍ

خوشبوءِ زلف تنهنجي معطر ڪيو دماغ
ڏي باده عوض عنبر مشڪناب ڪڍ

جو آشنا باده و شيشه قدح جو آهه
مستن جي بزم نوش مان شيخ شاب ڪڍ

نجفي نجف جي شاه جو دائم غلام هي
تو ان کي هٿ مان بندگي بوتراب ڪڍ

رديف الذال

چکيو تو لب لعل دلبر ملذذ
لڳي ڪين تو شير شڪر ملذذ

تہ پي لطف شيرين لبن جو ڏسندي
دلا ايام تہ ڪي ٻهڄي آيا ايام عشق جي
سچي نجفي سبب ذوق ٿهو سواد

مڪرّ تي قسم مڪرّ تہ ملندا
مگر جا تنهنجو ڪوئي ڪافر ملندا
ملندا ذلبس ان ٿيو تہ ملندا

جي اصلاح استاد نجفي ڪري تا
تي شعر شاعر جوا ڪثر ملندا

آءُ سدا وينس بانو لکي سندو نام لذيذ
لب نوشين تہ سندو قند شڪر کان شيرين
ساغر عشق ما پي پرشيا تن کي نہ لکي
پاڪ تي جملہ لذائذ کان بہ افڪار قنا

ياخدا نام صنم ڪاتي سندو ڪام لذيذ
چشم نجفي تہ مثل ميوۂ بادام لذيذ
خواب خوش نانہ لهو عشق آيا ايام لذيذ
پيچ ميخانۂ مون تو لما پيتي جام لذيذ

اي شہ ڪشور ثقلين مدد نجفي تي
ڪام دل ذڪر مرهڻي تي سير شام لذيذ

چا جن جا انسان تي تيو حڪم سندو نافذ
چا زمين تي جا دين تي جا بڻ تي
چا شمس تي جا ماه تي جا سين جا شہ تي
چا ماه جا ماهي تي صياد تي قافي تي
چا عرش تي انجم تي جا برگ تي شبنم تي

چا حور جا غلمان تي تيو حڪم سندو نافذ
چا انس جا جنّ تي تيو حڪم سندو نافذ
السا جا حيوان تي تيو حڪم سندو نافذ
چا مرغ گلستان تي تيو حڪم سندو نافذ
چا غنچۂ خندان تي تيو حڪم سندو نافذ

نجفيءَ جي دل ويران تي شادان تي غمگين تي
چا حال پريشان تي تيو حڪم سندو نافذ

ادا قاصد سچو ڪيائي ڪر وٺي پيش لفظ ڪاغذ

ڏسي سا سنگدل آڻي ڪري من کي اثر ڪاغذ

آن صنم دلبند جو نجفي گهرين تو جي ملڻ
عشق آن جي م ڄگائي ڪر ٺ اول سنسار

غزل صنعت رد العجز على الصدر

بار نجفي بره کا دل بار بار
زار بي وئي ھي زار ونزار

واھ ڪنا ھي تفاوت ته اند
جو لوساي تو کي نجو وار وار

خار آھي بي الف جانا رقيب
جھنکان آھي عاشق کي خار خار

مار مار آھي گلي نجفي مروز
زلف جو پيچ ڪري آھي مار مار

بار ھين جي ني سر ميش
نجفي ديواني کي مار يار يار

ذار پائي بستان گل جي او ڪري
درد وارن جي سر لوڪ ذره ذار ذار

ها چشمي ساهڪ تون او فرين
ھو مسافر ره ني جا جا

تار نجفي کي لگي تن تو سندي
نجفي ذڪر ان جي ڪر ڪا هر تار

غزل صنعت ترصيع

ساقي شراب پيار جو آيو لطف بهار
ڪو باده ناب ڏيار سوالو ڪو مرسار

روي قدح هلاء ته هن دل ني ڏيو ديس
شوق پرح ساقي حاصل ڪري نجفي خوش

شادي پيالو مستو ڪري خوش مستي
گلزار ني آڻ اسرار گهمر بار بار

نسيم مهي حق وقت منور ڪري حمد
ڪري نگهه ڏسي او مقطر ڪي جاڏار

دغوش نرم دست جام ڪري ساقي
حشق ڪي نجفي مست باده ڪي

پيو نور ڪي ساغر جي باده ڪي
پر نور ڪي عمر ڪي ڪتاب

نجفي ڪلام نو ساقي صنعت
نجفي نيا نور سي تيغ آبدار

جوين جمال نجفي ما پيدا ٿيا عيان
تنهنجو رخ منور ۽ ڪاڪل سياه
هوندي خيال تنهنجي جڳائي ملڻ پرين
هڪ دم جنهن ۾ نجفي بيستي ملڻ ٿي
ڪنا الحال سندم تي پئي پيدا ٿيو نقش چشم
اي نازنين جي نازمان هڪڙي نظر پرين
گرچه هجي ٿي وڻي پئي عاشق ٿيا هِن پيا

گل حسن جو نجفي آهي پرشا خسار
آهين عاشقن جا نيل وڻهار
جو ڪين آءُ هميشه هي پاڻ
سو دم هزار پار جلوو ته هزار
پوءِ ڪيم جو ڪين انتظار
ان نازڪ جي نگاهه تون سائي نيار
ته به آءُ فنا پذير هي نقش و نگار

نجفي سخن سراءِ جو حافظ ڙسي جو
رين نقش مانند ان قلمت يادگار

غزل صنعت ذو قافيتين

ويحاءِ سي سمجهي سيا سار سمجهو ستا ڪريان
تو خبر تي خيال جي ڪر من خيال جي
مفت فرد ت آءُ حاصل معرفت حق جي ڪري
دل اسندي الستا جو جي ڏينهن ڪيا ڏين متي
ترڪ تن ڪرنا تکلي ٿي ديد منجهه ديدار حق
هو معڪم اسي ڪنتم تنج هي قول تو
خاڪ جي من ملڪي آفتاب تين تاب

پي سن جي صف اندر تيز آهي پردا
شاهد قال خود اول پانهجا ڪر
پا بيا ني مڙئي تين نجفي ڪوا
ڪين وڃي جي تون جانب گلن
ڪين حائل ني سگهي ٿو پرده
پنج عبديت مرا ديچ ڪين ته ڏهڪار
ڪين ڪجهه پنهان هي منجهه پرده نگار

رس ته نجفي ڪئن منزه ٿو مشبه ۾ عيان
بادشاهه ملڪ ڪوني توڪري پيدا

مرتضى مولى علي مشڪلڪشا ولله سوا
ذو العلا والاولي شير خدا ذي اقتدار

منور عالي همر شهنشاهن جو حبيبا مر
شوهر خير النسا شبّر شبير جو ابو
قاسم نامي عدن ساقي کوثر کريم
بي پرن پرواز ڪاري بيشڪ سمجهائي سر

سر صاحب ڪرم مظهر اَمر عالي وقار
ابن عم مصطفيٰ والا گهر عالي تبار
عالمِ علم لدني حاڪم بر و بحار
بيو سيلن وسيلو غريبن غمگسار

صدق نما نجفي سدا چئي عشق مولا جي مست
لا فتيٰ الا علي لا سيف الا ذوالفقار

جا ڪري عالم ۾ آهين خيال کي عرش اُڏار
عرش ڪرسي انجم و افلاڪ تهنجو سير آهه
صورت جا جي ليسي پائي تهنجا پار جسم
تون خدا آن تون نبي آن تون ولي تو دستگير
هو معڪم اينما ڪنتم تون وچ مڪين آءِ

تون علي العرش استوا آهين تي ئي الگار
لامڪان ڪر مڪان مڪان تي نار
خيال کي جا نجي خدا تي نجفي ۾ خوش لها
آه تون سڀ علا اسفل انهن ڪر نا قرار
ڪئي جي جهڙ ذات مطلق ناه نيڪي آشڪار

مسلسل غزل

آءُ تون ايمان نجفي ڪلمه انا حق سي
چئه خوديءَ جي خيال کي پي عشق ۾ منصور وار

آهي راهه عرفان جو رهبر قلندر
سندن نام عثمان آءِ قدر اعليٰ
ڏکي تيز پرواز شهباز آهي
آءِ مخدوم شيخ المشائخ حسيني
آهي پاڪ پنجن تنن جو بيري سا ق
آءِ آزاد هر وجه جي اهڙا ان
نگاهه ڪرامت سا پيدا ڪري تو
گلستان وحدت سندن واهه گلشن

تيعو نبين جي سردار سهرو قلندر
لقب لعل يڪتائي گوهر قلندر
ڪئي آشيان عرش اڪبر قلندر
شمس لعيت طريقت جي قيصر قلندر
حقيقت جي آهي مسو مصدر قلندر
لعشق و محبت مشو تعليم قلندر
مجون خاڪ خس لعل احمر قلندر
ٿي بالغ لقا جي صنوبر قلندر

سنڌ ۾ پاڪ درگاهه آ فيض محل	سڀ الالحمد آهه لشڪر قلندر

آهي موج مستي ۾ نجفي جي لعرو
قلندر قلندر قلندر

رديف ڙي

آءٌ پرين واڳ ڪامل جي موڙ
ڪري وليس ويو ڳا سڄڻ سان
قاصد آهي هٿ تون ڪاغذ کي
دل ماڻي سا دل کي ڏي سائي
استحباب سان ناله افغان
ناصحانين دل قرار لئي
پانءِ ۾ سيح و نهل جو ڏي
تڏهن آرام وصل خوب مليو

اڇي ڀنجي آڳن تون خيما ڪوهه
ٿيهه سڪه مايا ٻيهر سڪه چوٿ
جو ڻي نازنين جي اڱيا چوڙ
بيوفا پوءِ نهنه نالو لوءِ
آهه برسات سان شامل ڳوهه
هاڻ ڀڃي ڪئي جو ڪيتو لوهه
ڪيو مستي وڃي ونڌي وروتي
پهت هيان ڀڃي خوب پتو هه

نازڪ سان لڳ جڳائي نياهه
نازنين سان نجفي ٿي هٿ جوهه

جت جلي شمع لڙاتي ٿي پروانو سڙي
عاشق جا استخوان ڏيها ڏجها ڏسا پڙ
راهه محبت هنگام ڪن لوڙ نه سدا شوق ما
آهه هي نفس سڄڻ جا عاشق بيمار ڪان
نام نفس کيا وجا ڇموڻي امنڌ سماع ڪي
ڪئن سڀ طرح سنڌ هر پير من اهو پڙ

خاڪ ٿي پاڪ سان جهن تي لوڙي لوڙ شعر تڙ
خاڪ لحد جي انسان ٿي تا جن جيتن نشر
پڇينڊ ٻنه پرچڻ ڪاڻهه هٿ
ڪڏ نه پنجي اچا پرين نا آهين ڪي چاپڙ
خدا و قضا ٿي وڃ محبت هر
ڪو نڪو ڪي جهري ناهي جنسڪان ڏتر

عشق جو اوير اٿين دل ۾ وڌيا تو ٿي
مجھ سندو زخم جنهن جي نه سو داهو ڪري
مرھم سان ماءِ جيئن سيو بهشت آ ڪري

هيڏي ھوري تو ڏي لھي جان پاتي بي
تون ھجي نالان سو ڪين جھلي فقط آه ڪري
تين نه دوزخ کي ڪي پاڻ تي ڪنه سانزلي

نجفي تون ٿي دي بدي سير نه ڪر حسن جي
لنگھ ڏسي لاله رخن جي تون وني ولھ ٿو

برھ جي بستان ملاهي پرده اي گلي ورتو
جي جوي چرپو ڪٽي ونجائي سياڻو ٻل اندر
خنجر چشم صنم جا جي شهيد آهن تيا
حال دل ڀي اگيان اظهار ڪريان بس

يا مثل مهتاب بام آسمان تي خوب ڪري
جي قين جي بگي جهل عشاق تي نه جري
تا قيامت تن جي سا تم لاءِ قائم رهندو ويو
هيڪ وائي ڪاٿين ناڻي خدا مون سا جر

وضع رندانه جگائي جا ڪرڻ منجھ ميڪده
سا سکڻ ٿي نجفيا پير مغان جي ڪول کري

صبر ڪر ناصح سکھو ھي لاھ لٿو
بوسه لب جي حلاوت جا جوان
دانه آهين گردش اندر آسيا
ڪين اينديون ته ڪي تو کي دعا
حلقه وحدت ڪان باهر پانه پاءِ
مھ جي اميد مھ وين ۾ ناھ

جڏھن نصيحت ڪي خدا جي ناڻي مي
ڪٿين منو جھڻو جي گونگو ڪا ٿي گي
جنه جو ڇتي آسمان ھرھڪا اين
تا سندا اجائي تون لھي جا جري
شاخ ڪثرت تي نه وڃ جڏھن ڪيم ته
لھي مطلب جي اين ھي لٿو وڃ ته

نيٺ نجفي ناله ري آ ڪم ڪيا
جڏھن وسي سيا ري سنڌ و ڪلھم ڇھر

وڌي عشق سان ويھ وارن جي ويڙ — الهي پري تائين ٿيندي پلٽ
خبردار تن کي گهران جانب کي — نه مستن کي عقلي قصا آن پڄاڻ
سڀ محو منجھ حيرت عبرت گذار — لڀي واقعاتن کي ورق جو نيڙ
هي بازار آهي خريد و فروخت — ڏئي نقد مال محبت کي ميڙ
آهي هر ڪو نجفي نفع خفي — اي ڏاهن آهن مستن کي پرواڻيڙ

وڃي ساءُ هيڪا دس صالح
وڃي وڃي نجفي پوڪنه سان کنبيڙ

رديف الزاءِ

سنڌءِ زلفن اڳيان نخچير عاجز — اڳيان پيڪان پيشان تير عاجز
ڪمند زلف جانان صيد افگن — ڏسڻ سان جهڃي ٿي نخچير عاجز
اڳيان ان ئي سمجهي جي اعاشق — جبين نقد بين کان تدبير عاجز
جمالي نشان جي ڪيسو — ٿي ماني ڏسي تصوير عاجز
نه ڀڃي حسن محتاج بيان آهه — زبان ڀڃي اندي تقرير عاجز
خراب آباد آهي دنيائي فاني — هين جي نجي منجهه تعمير عاجز
هي آهي عالم سيراي بي خواب — معبر آهه منجهه تعبير عاجز
عاج نه آهه عاشق جي نشاني — هميشه تون هي دلگير عاجز
عاج پر نور جانان آهه قرآن — مفسر انجو منجهه تفسير عاجز
نه جوش طبع ڏسو آهي ون آتيو — اڳي جو ڪيو قلم تحرير عاجز

هي نجفي آهه سگ دروازه تن جو
جڏهن ڪن شبر و شبير عاجز

حسن هزارن ڀيرن جلوو نمايو شب روز	وه وه ڪهڙو رين ڏيکاري هي جا جا شب روز
صورت نجفي سينگاري ناهي ڪر شمع وانگي	واڳ هزارن واري عاشق فدا ٿيو شب روز
پر پرو عدم جو آهي دلبر ٿيو ظاهر آهي	نور لقا ڪا هٿ ڪري حڪ پر ضيا ٿيو شب روز
خلق ٿيو جهڙو ٿيو هي جاءِ جلوو گر ٿيو	عين اليقين سان تون محو لقا ٿيو شب روز
مطلب تي پهچي جڏهن ذوق عدم ساءُ ڪنل	آهي مڪاه نجفي بحر فنا ٿيو شب روز

نجفي مثال بلبل ڪه تانه ڪيو غلغل
باد بهار ڪان خوش باغ لقا ٿيو شب روز

عشق ٿيو ظاهر منجهان ئي روحاني	عاشقن کي نياز معشوقن کي ناز
بلبلن جا ٿيا گلن تي ڇهڇها	شمع تي پروانه کي سوز و گداز
هر طرف سوجهه سندي هرم نظر	چنبي سان آهي چنگي کي روح
قيس ليلي ڪوهڪن شيرين ٿيو	وامق و عذرا ٿيو محمود و اياز
ٿيا درس ۾ ناظر و منظور ٻيو	ليڪ هڪ آهي حقيقت ۽ مجاز

پره جي پهره جو نجفي سائل آهه
بخش تنه کي يا شاهه ٻنڪ نوانه

پيري جام بيخود پيا ري مجانه	تو مشتاق ماهو جيا ري مجاني
حقيقت جو ڪولي لو تنه متي	جفا ڏئي جنهن کي ڏکاري مجاني
ڪنائي جنهي تخت شاهي تو هت لوڪ	مثال ڪٿ هي ڪاٿي وهاري مجاني
تو ٻوته اٿي صفا جئن نام ننگ	نه نيهي ٻي ڏي لهاري مجاني
ڪري خاندانن جا خانا خراب	سيئي وسطا تو سيا ري مجاني
اي نجفي آهي صيقل تيغ دل	ڏئي آگ اندر لڳاري مجاني

پيچي حسيني قفس کر ڇلد پرواني — آهين عرش آشياني جو ٺهاني
قباءِ تربت سنڌي ڦاٽي ڦڪي — وڳو وصلت جو هري ني سهراني
رکين جي زبان دل الله بين تون — پوئي اي اجهي جو کن ني آواني
بظاهر جي جدا آهين هم کان — بباطن سڀ نشان تون تنهنجا همراني

سچائين شه بسطامي صفت جي
نجفي لهجو اعلى آهه اعزاني

رديف السين

غزل صوت سجع

محبوب مکه ويکا لو محمو رجو نه تينديس — جنهن کي اکين ڇلي لو جو کڇو نه حق تينديس
اجي عشق لاڳ لائي والي ني کل جائي — ساقي ڏني سوائي پرلو رجي تينديس
ظاهر شيو حسن ذاتي صورت جهان صفاتي — پيالي جو پاتي جهاتي و هلو جو تينديس
جيڪا عشق حق فالا هي سهائي آهي — منصور جي نيني اسا هي منصور جو تينديس

ڪيو قرب لهجي ڪشف ته محو هوش مخفي
ڪيونيه لهجي نجفي مشهور جو تينديس

آهي وري ڪهلي ٽشو بادلها مس — لعني اچي لگو آئو دلدار يار مس
اصلي ڪا عاشقن نشا هنڌ هو لاغرض — هاڻي حيا وفراقي الا ءِ عيار مس
جنهن جي غم جدائي ڪئي جا دل فنائي — سهاب خوش ادائي دنيا لو بسار مس
جي لهجي گهر ڪان باهر پاسيف ياريا هوا — پرهان سو وحيد تيو آهي بزار مس
نجفي جنهن جي سماع هي فيض غم لهجي گنداي — سو هاڻ هي نکي جا ڇپنو دوستداري مس

عاشق سندي جي نان چون تا جنون بالش
سو ڪين آهه عاشق جا ننڊ نه سڪ ۽ فرش
جا محتسب نه ٿو هي عاشق جي جام ۾
ونيدي مليو وات تي آهي سياه چشم

يا ڪنهن پري جمال جو سحر و فسون الس
منجهه هجر جي جا صبر و سڪون الس
ٿي جي بجا بيل اُهي نه اشڪ فن الس
دل لاءِ دلبر ٻاجهه جي بد شڪون الس

نجفي رهه محبت ۾ ڪنهن لوءِ اُتي
جي رهنمائي عشق سدا رهنمون الس

يوسف نه هو تو جهڙو ڪنعان ۾ جي وليس
اي سرو سهي تنهنجي بلندي جي برابر
لالي ڪان لبن لعل بدخشان کي ڏنهن نه
هٿ ور نه تو نه لوا هي ڦهاڙ جي نه اُجهي

تو جهڙي پري ڪا پرستان ۾ جي وليس
آئي نه نظر نخل گلستان ۾ جي وليس
ٿي جهڙا صفت ڪان بدخشان ۾ جي وليس
ٿي ڪج تو ڪانءِ آئي امان ۾ جي وليس

بيدار بتن جي ڪا ٿيو ۾ نه جاهل
نجفي اءُ عدالت گهه سلطان ۾ جي وليس

جڏهن ڏٺي جسم جي فاني ته سارو ساه ٿي پوندس
سهائي تان زلف مشڪين جي اهو آهيان
سچي جي سوز نوقت هئي جي سا ٿي جهڙي جا ته دل
جڏهن هو تي ڪي ... سا ماٺ هستي جي [illegible]
جو وڃاي لٽيو آهه مهجو گوهر ذاتي
سچي جي قد بالا ڪان سندم همت بلند آهي
شعلي آتش عشق آهيا منجهه خاڪ دنيا جي

سر اپردهِ عدم جي لڙ ڪا آگاه ٿي پوندس
جڏهن ڏٺو هت ڪان جي ڇهي شوق ته گمراه ٿي پوندس
بجلي آن جي شوق ۾ سا ڪي سرپاره ٿي پوندس
لصد نيست ٿي انهن ادڪيل واه ٿي پوندس
غبار تن ڪا باهر نس ٿي شمس ماه ٿي پوندس
جڏهن ڪي وست د من ماجو نجفي ٿي ادا ٿي پوندس
سيلي واءِ وصالت سان مڪر نه ڏڪيا آه ٿي پوندس

نجفي ملو جسر آهي ڪنهن ناهي مرهم جو غم
فنا في الله ماڻ نجفي لقا بالله ٿي پوندس

هي حال دلبر ڏسڻ سان اکين جي تڪ — جو ڏسي ڪيئن سان سو دلدار کي چوندس
جي قسمت فرخ ڪان ليس يار جي اکيان — بيمار دل يار جي آزار کي چوندس
سا وڃي بيان لطف نجفي سر يار جي صفت تو — منجهه سو گل جي وڃي گلزار کي چوندس
دل ۾ ڪيو پالي جو ڏسي ڏس دل خسته — سوداي ديدار ان هاڻي ڏي ديوار کي چوندس
زلف سنڌ رخ جي ڪري زلفن جي اکين جي — گل ۽ سنبل ۽ نرگس بيمار کي چوندس
ابرو ۽ سنڌ تلوار جي ڀرڻ سنڌي توصيف — ايمان وڃي خنجر و تلوار کي چوندس
بيان ڏيڻ جي ڪامل آهن نه هر ڪن — هي حال اگر وقت جي سرڪار کي چوندس

نجفي تو هي بحر طبع بر سر طغيان
بيخود ٿي اٿي ۽ شوق ۾ اشعار کي چوندس

ذات بين نڪي صفت ۾ خوب لا لون رنگ ڪريس — اي ادا عاشق نظاري ۾ تو وجه الله ٿي ڪس
ماه ڪان تا ماهي ٿي صورت سڀني جي جلوه گر — جان مظهر حق سندو خار ۽ گل ۽ خاشاڪ ٿس
سو ڪه ڳالهه ويس پهريندو ٿسين جو آ هڪ — قاضي ۽ مفتي شيخ ملا ۽ شيخ مير عسس
ڪل شي هو سنڌ جي زبان ٿي دل ۾ ڏس — آه جو شهباز سو زاغ ۽ ڳرڙ سو مگس

عاشقن اگيان تون نجفي سر حق اظهار ڪر
عقل وارن جي اگيان ڪه بيخودي جي بات ٻس

جو هن جي حبس ۾ آهي محبوس — دولت محويت ڪا ٿيو مانوس
جي تو الله کي ڪرين اثبات — ٿي لباس فنا انهي ملبوس
عاشقن پاڻ کي سڃاتو پاڻ — آه برعڪس عبديت معڪوس
ڪه همه اوست ٻڌو جان ٻڪو — آه معلوم جو سو محبس
ڪيو صفت ۾ ظهور ذات آئين — شمع ٿي جنهن انهي فانوس
منجهه تصوير جمال ذاتي جي — ووهي نجفي نه ٿي مانوس

عاشق صادق ادا انوار حسن يار ڏس شاهد بي رنگ تا ڏي ڇا جي سان تي جلوه گر ڪيو ظهور ويا بيخود هي صفت هي شان ۾ عاشق و معشوق بي اوجي چلي چا چال او هر طرح ۾ حق نوني هي تماشي طور ۾	يار ڏس دلدار ڏس دين ڏس جي ڏس ها ڏس بيگانا ڏس گفتار ڏس فنار ڏس خار ڏس گلزار ڏس شجار ڏس اشجار ڏس نار ڏس بيمار ڏس بيزار ڏس عار ڏس ستار ڏس اسرار ڏس انظار ڏس آثار ڏس

بيخود ڪهڙين اثبات جي توصيف تا بيخود سنئون
آثار ڏس اقرار ڏس اذڪار ڏس اشعار ڏس

واه صورت جو ڏيکيا ان لباس آه انفس ڪر اشارو لي عشاق عاشق و معشوق بي صورت بجهان هي دو عالم جلوه گاه آهي سنڌ ذات اعلى جي منزه بي لباس	مجهه لطائي عيد کي عاشق اداس نهن بيخودي سين سانئڻ فتح ياس يا الهي بيخود جا ٿيو پاڪ نهن پريت پياس ڪائي اميد ٿيو لوڪ جي نراس بي تر اڻي ادراڪ افڪار قياس

ساقيا جام شراب عشق ڏي
ڪر نفي ۾ هوش هن بيخود جي ناس

رديف الشين

ڪري ناز نانهن حسن ڪمال جي ڪوشش نه ٿي سمائي مضمون ڪري بيان تا هلي نه عشق جي اڳيان ڪا عقل جي ... لنا ۽ سيم تن جي هوا ۾ سيم و زر هيو جيڪو پهنجي ڪمال ۾ ڪوشش	ڪن ناز نانهن ڪري خط خال جي ڪوشش اگهي جيڪي ڪو ڪهڙو خيال جي ڪوشش پهچي نه همت ... ساڻ وصال جي ڪوشش اجائي ڪر نه تون دنيا جي مال جي ڪوشش اهائي ڪوشش تيندس نه وال جي ڪوشش

پيچي سگهي ٿي سنڌم تير آه نيشان تي
ڪيئن دونهين ڪب فاڪيسا جدال جي بحث ۾

آءُ سا نجوم هب آزاد ڪفر دين کان آهه
ڪري ٿيون نه ڪا ٿي حرام ۽ حلال جي بحث ۾

تون شاهه حسن جو ملڪ لڳ نسائين
ڏنهن نتا ڪري ٿيون اهم محال جي بحث ۾

اگرچه نجفي ڪيو نا توان سنڌ ۾ فوت
ته ٻي ڪري ٿو هو ٿهنجي وصال جي ڪوشش

تغزل

جو ڏي دم ٿهنجي ڪري دم مان جي خواهش
پوري نه ٿي ٿهنجي شل جان جي خواهش

هر اشڪ مسلسل ٿو سنڌم دي عيان ٿي
جو دل ڪي رهي ٿي دُر دندان جي خواهش

ٿهنجي جي لب لعل ڏسي مشتري ڪو ٿي
موتي نه ڪري لعل بدخشان جي خواهش

ٿهنجي رخ مصحف جي مطالع ڪنهن مون کان
ٿي ٿي نه وي صوت قرآن جي خواهش

ساقي ٿو ڪري باعث اڄ دست سبو سان
دلگي آهي پيمانه سا پيمان جي خواهش

هر ڪو ٿي جڏهن خواهش الهي جي ٿو
پوري نه ٿي ٿي ٻيپي انسان جي خواهش

جڏهن ڪين هيو خسرو دارا وسڪندر
ته ڪهڙي ٿي جي افسر سلطان جي خواهش

نجفي نه هي خواهش ٿي آهه ڪا دلم
جي آهه ته هن دهر جي دستان جي خواهش

تغزل

شمع عشق ٿهنجي ڪا ٿيو سا وجهان آتش
زمين آتش زمان آتش مڪين آتش مڪان آتش

ٿنهنجي اُن آتش ڪي جي نون رسايا رو
ڪه آتش بحر آتش دشت آتش بوستان آتش

ڦري فرقت ڪا سوز آهه سا وجسم عاشق جو
دل آتش جان آتش لب آتش استخوان آتش

تيغ لاشڪ سنڌم آهه وفعاڪا اڄ شب ڀاڙهن
ٿئي آتش ثريا آتش هفت آسمان آتش

رخ پر نوري ساقي جو ٿيو عڪس ڏٺو ٿي
قدح آتش سبو آتش شراب ارغوان آتش

سراپا آتش ٿي پيو آهين اي سنڌم مون
لب آتش عارض آتش غبغب آتش زبان آتش

سنڌ ۾ هن حال اي نجفي ٿي آتش عاشق جي
خطاب آتش جواب آتش تبسم گلفشان آتش

سخن ساقي سندم آتش ته نجفي نڪن سڙندو
پي طبع آتش بيا آتش قلم آتش زبان آتش

آئينه صفت آهه سا سينه درويش
نجفي هي حال هو آئينه جي غمگان
جا سال ته جا ماه هجي توهري سڀ جي عمر
نجفي بندگي آهيس وقت سحر جي
آءُ خانه خس خاڪ بس خانه تمڪين

آءُ سينه درويش ته آئينه درويش
ساري تڪيد محبت پاڻ ئينه درويش
يڪسان تو لنگهي شيشه ۽ آئينه درويش
هو ڪفن آهي خرقه پشمينه درويش
آءُ گوشه ويرانه ته گنجينه درويش

نجفي وڏي سا هي آهي درويش جي هردم
پي تنگ نه غمگان دل ديرينه درويش

هي صفت منهنجو هي حال نجفي پاڻ خوش
حسن جي آندو دلڙين پيا لتي طالي لو ترڪي
عاشقن جي بي نجاتي ان پسندي چالي عجيب
ڪفر دين جي ويس منظور هر دم تو ڪري

خوش هوش خوش هشيار خوش بي خوش مست بيخودي خوش
نا خوش اندر خوش گفتار خوش فنا خوش
طرز خوش طور خوش طرح خوش بي جا هي نا خوش
شڪ خوش ذوق خوش تسبيح خوش زنار خوش

ظاهر و باطن جي اوليا نجفي پاڻ خوش
سڀ خوش اسرار خوش اظهار خوش آثار خوش

پي ساقي ڏي جام جذبه خوش
نشي جذبه جا ماحاصل نيستي ته
ٿي ڪو نجفي ڏي جو بره بيدار
ڪيو جان بلب هن نيش هستي
ڪي ڏي نين نجفي ڪي پياڪ

تيان نجفي الله مست مدهوش
وڃي هستي سندو هڪدم هوش
ڏي خو جو ويني خواب خرگوش
سا نجي جلد ناٿو ڪي سند نوش
ٿي خمار جن ڪان خو فراموش

هڪ آهه حقيقت ۾ جا اشراف جا اوليا
جنهن خيرو شر پاتو من الله تعاليٰ
عشاق کي گهرجي تو سدا ذوق محبت
تي ملت و جلت ۾ رهي سڀ صفائي
جو عشق جي آئرن کان بيمار رهي تو
وصل سندي اسرارن کان ملا تو ٿي آئين

جانان آهي جا فاسق جا نه جا قرار
اينجا تيا غم ديرين سان ڀي رهي خوش
تنها ڏکي گهڻو جي حسين آهي جا جيا ادا
جي منڊهب سڀ جي ٻئي رهي پال ۾
نافاني و انکي ڪري جي شريف بخش
خورشيد سنڊي تاب کان جنهن تولهي خفا

پس عين يقين سان نظاري ۾ وهم حق جو
بخشي ڏني هي ڪل بجي جهڙي نرگس جماش

ساقي شراب عشق جو پرلوه جام بخش
اثبات جي لهان کان ڪليو چمن صفات
تا راڄ ملڪ دل تيو افواج عقل کان
هن نفس بد بلا ڪيو پامال روح کي
خطرات دس دوئي جي لتيو نور قدس کي
ميخانهٔ صفا مان ملي جام حال و جد

محفل ۾ ميڪش سندي عاليمقام بخش
خوشبوءِ گل ذات کان مشڪين مشام بخش
آئين شهر عشق سند و انتظام بخش
في يادي الهي کان وني انتقام بخش
آئينهٔ صفا ان نڪ قطره مو بخش
نشئهٔ لقا جو ذوق لهي صبح شام بخش

بخشي جي التجا آهي شب ڏينهن در سندءِ
مطلب سندس بحق دوازده امام بخش

رديف الصاد

ڀڄي طلب ۾ جو رهي يار شخص
امر آهي سڀ آتي ڀڄي وال
ڪين رهي اتلهو ڦت صبر قرار

آه سو منجهه تان گرفتار شخص
ڪونه ڪري جنهن کان ڪو انڪار شخص
عشق جو جيڪو ڪري اقرار شخص

جو نه سو جيئن بلبل نالان ٿئي
جو ڏسي ٿو تنهنجي گل رخسار شخص

جي دل عاشق ڪندين آزرده مٿي
تو ڪيئي ٿي مهر ڪو دل آزار شخص

ڪونه جو تنهنجي مسلمان ڪي
پائي جو تنهنجي زلف جو زنار شخص

آه سو جنهن پائي بهشتي صفا
جيڪو دنيا ۾ ٿيو سڀڪا شخص

جو نه سو ديوانو ٿئي هڪڙي دم
تنهنجي ڪري جي ڪوئي ديدار شخص

نه نه جاويد هي بيگمان
جو جهلي ابرو سندي تلوار شخص

ساقيا هت تنهنجي ۾ آهي نشو
جي نه جهلي لو ڪوئي ميخوار شخص

بره تنهنجي سنجو بيو سرڪيس
نه ته هيو نجفي وڏو هشيار شخص

عاشقن کي آهي ديدار صورت جو حرص
نازنين نا هر يار آهي نه نفرت جو حرص

تي جي دل کي تنهنجي لات ديدار مان
جنهن نه دنيا مان جي دنيا جي دولت جو حرص

سڪ پيئيان نت ذڪر جي تون پيئيا شادي جي غم
نه وڏن لذت نوا ناڻي تي جي لذت جو حرص

ساقيا تنهنجي جام مان آ نه دوڪر اين ڪانان
تنهنجي بخشش مان نه آهيا عيش عشرت جو حرص

ڪنهن نه تنهنجي انت پاتو آه بيحد تنهنجي حد
نجو هي صورت ۾ آهي قدرت جي عبرت جو حرص

دل جي آئينه تون لاهن داغ ياڪافت سند
تي صفائي لاء اهل دل جي صحبت جو حرص

عاشقن سي مست هر جا تو پسي ديدار پاي
نه آهي چله نشين چلي جي خلوت جو حرص

جو نه سو ديدار دلبر جو پسي پي پاڪ تي
جي هي تلوار ابرو جي شهادت جو حرص

نه آهه موڪلي پسه آئي ڪلي دلدار جي
تنهن کري آهيا نه هرگز باغ جنت جو حرص

محفل محبوب ۾ نجفي هي سو سير فراش
جيڪو خدمت چاڪري جو نيا نه نوڪريت جو حرص

پيئي ڏي ساقي اُن مئي سندو پيالو خاص
جهين جي نشي کان نجفي جيئن جاهي قاص

خرد تہ خوف ہجاجي خلل پر آہ وثيق
پرين جي پاڻ ليسائين ڪريون هٿ سان قتل
اسانجي قبر تي ڪهي جي تون ڍهل جا آوڙ
سگهو اي موج مدد ڪرتہ مشتاخ نکي وجود

مگر ڪري الهي مدد ڪرا الهمين عشق خلاص
قسم خدا جو نہ آئو مٽي سندم ڪو قصاص
ضرور ڪو نهي ڪو اوڙ ادفا تيئن اخلاص
فنا جي بحر ملوڪ ٿي هي جڏ يا تنيا غواص

ڪرن ٿا ذات خدا جي ما سوا الله گم
سبي صافي صوفي نجفي ٿيا محو حق اشخاص

دستگير ادل سندم قيد نفل ڪان ڪر خلاص
وسوسہ اوهام نفساني ڏٺي ٿئي دل سياه
حب دنيا اس ڪل خطيئة آهي حديث
ڪر عطا پاڪيزگي انوار ذڪر و فڪر جي

نجفي ڏي جي ماڳ تي خوف و خلل ڪان ڪر خلاص
خطرۀ شيطاني و خبث و علل ڪان ڪر خلاص
حب موي بخش ڪر طول امل ڪان ڪر خلاص
ظلمت اوهام جي علم و عمل ڪان ڪر خلاص

بخش ڪر العشق نا الله ٻيو ما سوي
خاطر نجفي تون اديان و ملل ڪان ڪر خلاص

اي مغني جو چنگ و تار تي رقص
پهر جا موتي جو ترنہ آواز ڪر
گاءِ تون انهہ غزل با سوز دل
عاشقن کي ذوق ذلفي لوح دي
محو حسن يار بيشڪ بي حجاب

محمل تن ۾ ڪيم وڪا رقص
شہ ملائي خوب ڪر اظهار رقص
جهن کا ڪن منجهو جب سب منهجو دار رقص
ديدۀ دل کي ڪري بيدار رقص
نجفي ڏيکا ڪن سر بازار رقص

ترڪ ڪر نجفي تعلق دنيوي
بي تجرد ڪر قلندر وار رقص

ذات حق ۾ گم ٿيو آءِ شيو رند نه اخاص — من خدا ٻن چون آءِ لهرءِ مستانه خاص
من ڪنت خدايم من خدا الم من خدايم من خدا — آه ٻن نجي ٻي زبانون گفته جانانه خاص
عقل جي اندا ڪاني ٿي رمز عرفاني اگي — سمجهي ٿي سِرُ حقيقت کي دل ديوانه خاص
تن کنا آهي عاشق جو آه کم وصل يار — سڙ جلائي شمع ٿي آ عطا همت پروانه خاص

ليس في الدار ٻن الّا هو پروح نجفيا
پس جمال ذات حق ڏس مسجد و ميخانه خاص

رديف الضاد

مون ڪانه سو مهجي مثل دلبر ٿئي ناراض — جي لوڪ ٿئي ناراض ته لهتر ٿئي ناراض
ڪو پروسو آهي نه سندس راضي هئڻ تي — هي جو هيو راضي آ سو آخر ٿئي ناراض
هڪ وقت ٿئي ناراض ته پر نجي انکي — راضي ٿئي سگهي ڪيئن جو هر هر ٿئي ناراض
جي عاشق ناراض ٿئي راضي نه ڪري يار — ڀلا جو جڳ ٿئي قلندر آهر ٿئي ناراض
ڀلا ٿو آءِ پالهجي اسلام لڪايان — جو مون سان سو مثل بت ڪافر ٿئي ناراض
ني نهائي ٿئي پاڇي ٿئي ڪجهي هيا نو — ڏئه ته ظلم ڪرو ٿيو جي ستمگر ٿئي ناراض
پاٺون وڌو ناراض نه ڪنهن طرح ٿئي شل — آسا هي برادر ڪان برادر ٿئي سينا ناراض
غمڪان نو لکي بستن گل خار جو ڦلو — بجا جرم جو موکان نو سمن پر ٿئي ناراض

جيا ٿئي ناراض ته نجفي ٿي غمگين
بلبل ٿئي پي آهر جي گل تر ٿئي ناراض

بعض ما لفت بعض نفرت بعض نانه رسيانه بعض — ڏسو ته مون سان چاهي ٿو دلبر ڪنهن آ بعض
بعض درد مجهه ڏيئي ٿو جلائي جان دل — وصل جي دانه ڏيئي جا ڏي اعجاز بعض
ڪيتي مفلس جو پر آهي سدا جام نصيب — بعض جي سان نه خون سان باده سيئه بعض

12378
25-2-74

جر ٿهنجي مڪري تو عاشقي ڀڄي رهيا
طبع شاهي جي مثل نازڪ مزاج ناز نهين
دوست دشمن نشين سا ڪر نه دلجو حال ڪي

بعض گريه بعض ناله بعض آه آواز بعض
عاشقن کي دين خواري بعض دين اعزاز بعض
جو جو ٿئي تو ٿهنجي دشمن سان جي همراز بعض

مرغ دل تن جي قسائن لاعزالي تا سجي
بعض نجفي دم ڪاڪل چشم جي شهباز بعض

تو عشق ڏني حيات ابد جسم جان عوض
ڪر ذات ٿهنجي ذات الهي اندر تون گم
ٿئي ٿي نه بان ته نهن دل انجو عوض ملي
هستي ڪئي ٿهنجي هستي حق ڪريج گم

جيڪي فدا ڪريان تي سڀ جهان عوض
ٿئي ٿي نشان تا ملي نام و نشان عوض
ترڪ مڪان ڪر ته ملي لامڪان عوض
تا بيخودي جي تو کي ملي عز و شان عوض

نجفي خيال ڪر ته تون سدا نيستي منز
فتنه خودي کي جڏهن امن و امان عوض

صوفي سان ٿي جنهن کي ڪفر ايمان سان غرض
جهنڪي نه آه عشق جو مستي دين آهي خيال
ڪنج دل جهڙي ڏٺو ديد ڀرائو ايرات
بحر نجفي جو غواص آهي غوطه زن
آه لا موجود الا هو همه جا جلوه گر

مسجد مندر سان تي بيد قرآن سان غرض
ٿهنجي ناهي جهل موقع عيد قربان سان غرض
ٿهنجي ناهي هن صفائي باغ و بستان سان غرض
ناهي انکي غوطه زن خار عمان سان غرض
عاشقن کي ناه بين و مسلمان سان غرض

قبضه قدرت حق جي آه نجفي بيت دل
تهن ڪر ڪنهن کي ناهي شر شيطان سان غرض

سي فدا ٿي سمجھ آه مو فن عين فرض
دل انهن ديد جو ڪنهن ادا دين فرض

الا سندي تلاوت ساں سورة وحدت سمي يا نجفي
ٿي ڪري تسليم حق جي راه ۾ توفيق منجهان
طالب المولیٰ ٿي ٿيو ترڪ هوائي دو جهان

عاشقن کي سڀني ديد تي منجهه ادائي دين کان فرض
سڀني ۾ سورة الاخلاص پڙهڻ في الدين
بلڪ ترڪ آسائش آرام ٿين وچين فرض

جتي دنياداري ٿي نجفي رب کيو آهه فرض جي
تن انسانن کي طواف ڪعبه دل جي في الڪونين فرض

اي دل اندر عشق ٿي پيرمغان کان مستفيض
طالب المولیٰ ٿي آهي فرض ترڪ دو جهان
عشق ذاتي تو خدا بدلي تو جا البقا ميرن
نڪر منهنجي زندان ما يوسف ٿي تو بادشاه
تو ڏنو خدا آهين خودي تو کي کيو آهي حجاب

جو ڪري ٿي عشاق کي انهان کان مستفيض
جا ٿيو جي ٿيو کي جو حبان کان مستفيض
ترڪ تن ڪري تا تين ازل جان کان مستفيض
ذري جيئن تون آهي مکان في الامڪان کان مستفيض
جيڏه خودي تا تين خدائي ني نشان کان مستفيض

بند ڪر نجفي زبان متوجه دل ٿي ذوق
تا ٿئين تون ذوق ذڪر جي زبان کان مستفيض

سيد فيض محمد شاه فيض
عارفن ماه عالي قدس سو
رند بي سي باصوفي محو ذات
وحدت جي سڀ ۾ مست هي مون
منجهه زمانه آخرين مهدي زمان
جذبهء اني انا الله ۾ سدا

عرش منزل ساڪن ابناه فيض
آسمان معرفت جو ماه فيض
موج مستي ۾ سدا آگاه فيض
منجهه شهود حق لقا بالله فيض
طالب حق لاء روشن راه فيض
موجزن وحدت سندو درياه فيض

جام مئي ميخانه انهيءَ ما مليو
هن نندڍي نجفي کي ناگاه فيض

ڪيئي جا دلبر مون سان جفا وفا مختصر
ڏنائين خشڪ گلو منهنجي کي شراب تيغ
اگرچه مست رو جو ديس اي روبند خوش آهه
سچو جي نه ستي قلندي پل نه فقير دل
اگرچه ظاهر بينن جي نظر ۾ خاڪ
چڪس نه مايا کي صد بار آرزو ماٺيون

ڏنائين درد بيندم دلکي پر دوا مختصر
هي ڪيا لوڙ بي موتي جوهر مختصر
مگر جي ڪين ڏنائين ته بي لقا مختصر
جو باغ مهر و وفا ۾ سو گنج ادا هي مختصر
غبار ڪوچه جانان ته ڪيميا هي مختصر
چون ٿو نهان ته بي مهر بيوفا هي مختصر

ڪري ٿو زهره جبين جو ذم ڪر نجفي
مگر جي رسبو هند ائي سخن صفا هي مختصر

رديف الطاء

دل به منهنجي لوڙهي دلبر نه ما لو آءٌ فقط
يا جي تشريف بندي بيا پهان صحن گهر
ڪيترن باده فروشن کي سنڌ ۾ ميڻ هي
اي دل مجبور ري هجر ۾ آهن گهٽا
جو نه سي پيغام مون ڏي مون کان هو نه آشنا
ان سندي محبت الائي ڇو ڪندي هو نه ڏي حظ

مون ته انجي وڃري هيڪر نها لو آءٌ فقط
مون ته صحن خانه دلکي پها لو آءٌ فقط
پر منهنجي پير مغان پيالو پيا لو آءٌ فقط
لو نه هڪڙي هن ... مضبت ۾ گڏا لو آءٌ فقط
پي ملڪي هن نا نهين هڪڙي وسا لو آءٌ فقط
تو ڪري حيران دل جنهنه مثله ڏيکا لو آءٌ فقط

محفل عشاق ۾ تهنجي هلي مدح و ثنا
هڪڙي نجفي ڪين ڪي توکي پچا لو آءٌ فقط

دل ڪي و ڏو آ دلبر وا لو ڪمند مضبوط
سو ني فراق ۾ ڪٺي دل تي هي نه بي تاب
ڪوتاه فڪر آهيان تو نف آن سندي ۾

هائي جي ته هرگز هي آه تن مضبوط
آتش تي ڪين هن وهي گر هيف مضبوط
آه قد جانان سرو بلند مضبوط

گهڙن ۾ ڦهي ڪلرو پاتو ڪمند ڪاڪل
ڪاڻي نه ڪنهن ٿي ۾ لوڙيءَ انهي الڪي

جيئن اسپ شوخ کي ٿو وجهي لوند مضبوط
طبع روان جي لئي ڪي آهي شمند مضبوط

ڪاڙهي وجهي سو بيخي جهن جو پير ڪرنا
منجهه دام زلف آئي هر بند بنه مضبوط

سمجهي ڪو بيت ابروءِ دلبر جي شرح لسط
جي عالم عقيل هئي تسودفهم مثو
علام علم عشق بنا پوڻ ڪو ڏسي
مشڪل ٿو قيد زلف مان دلجو جيئن ويم

بيخيد خط شڪسته سراسر جي شرح لسط
هرگز نه جاڻي ته خط ساغر جي شرح لسط
گنجينه ان دل اسفا دفتر جي شرح لسط
جاڻي ڪو تو ڙي نامه سڪندر جي شرح لسط

انا خدا جو شرح طلب ڪلمو بيخي آهه
منصور ڪئي هئي هون مصدار جي شرح لسط

بحر فنا ۾ ٿو ڏئي نام و نشان غلط
تون آشيان عرش جو آن مرغ تيز پر
ته ڪ خودي سا باب بيخ بيخودي سان
بزم وصال ۾ ٿئي هوش ۽ حواس بند

ملڪ لقا ۾ توڙي هي هي جسم جان غلط
خاڪي قفس ۾ تو ڪيو آ آشيان غلط
ڪر لامڪا مڪان ڪري ڪو مڪان غلط
ٿي چشم گوش ۾ ٿئي ڪام و زبان غلط

جهن وقت بيخي لو ٿئي حق اليقين حصول
ان وقت لي وجهي لو هي شڪ ۽ گمان غلط

مطرب سلاءِ جلد ميءَ سا چنگ بربط
هن ڪو ته انه جلد گمي ٿئي خيال ڪثرت
آواز سان آئي منجهه محويت ساٿي

بولي لو نواش عشق جو اسرا چنگ بربط
جذب و جنون و دائي انها چنگ بربط
وجد و ڦان ڪري سو بليس سا چنگ بربط

نغمہ سراءِ عشق ٿي شور شغل حقي
ان ڇيلہ ۾ اهي ان ورتي نفل عابد نہ
هن گل ڪو سيجو ٿئي جو اسرار سيني ۾ جي

جام لها جو جا ۾ هي خمار چنگ ۽ رباب
عشاق کي وٺي ٿو مست يار چنگ ۽ رباب
هستي جي پرده ڪاٿي اظهار چنگ ۽ رباب

نجفي وصال جانان ٿئي آ طريق مستان
دهل ۽ ذڪر جي تان تان پڪار چنگ ۽ رباب

رديف الظاءِ

گهٽو عشق سندءِ جو کيم اٿئي محفوظ
بيجي سگهي نہ ٿي دلبر جي دستبرد کان دل
بيحس گهري جي اٿئي ترڪ چشم جي لوڻ
ڪيا ءِ غارت سامان عقل هوش همه

ملڪ هي نہ سگهيو ڪنهن طرح الله محفوظ
هزار ها ڪيجي ڪٽي ٿي نيڻ اڳ محفوظ
جنين وسي ٿي تنين جا هيڊ لکي ڪر محفوظ
جڏ لوڻ نهي ان نار جي نظر محفوظ

حديث عشق نہ اهل خرد کي جوءِ نجفي
جگائي ءِ دشمن کان روسٽ جي خبر محفوظ

خيالات غير جي کان ٿي دل سندو محافظ
تن پروري جي عادت کر ترڪ طالب حق
اي مست بي سر و پا دڄ ڪين داءِ نجفي
اي صاحب حقيقت کر ڪان نظر هدا

دل بزم حق آ ٿي ان محفل سندو محافظ
ڪافر مثل نہ ٿي بت باطل سندو محافظ
ديوانہ جي آسو جي عاقل سندو محافظ
هشيار جو محافظ غافل سندو محافظ

جا ٿي لوڻ قدر نجفي هن عمر جي مٺ جي
جو ذڪر حق سان دل جي منزل سندو محافظ

نجفي تو ڪا سوا تيرو جنهن اڳ جا حق حافظ
محبت جو مرض ڀڃنگي بچي نجفي ڏسو پاي
مسّن جهڙي ڏاتو طاقت ترڪي جي ويئي پاپاي
ادا قاسن نجفي جي جيئن هي خدا ڪار

بن ها وهنجي تو مانيو بچال اڻ جو خوش
مونکي ما ٻيڻ ونجي عشق جو آزار حاڪم
مونکي منظور آهي نجفي برہ جو باڄ خوش
ملونه ته تو مري هيت برہ جو بيمار خوش

اوها نجي عشق ۾ نجفي بيٺو سي هنجو اختيار
پرين تو ڪي سو پر تو هر طرح هي يار حق حافظ

دار دنيا ۾ ڪو نه فنا ڪان محفوظ
تو پيان باده الهي لاءِ ته هن عالم ۾
غمزه حسن ڪان عالم جو ڪيو تو آرام
دو گر دون ڪان تي زير زبر وه زمين
مان گهرو عشق جي آفا ڪي محفوظ ڪيو
مان ته تو هرجي خفا طت ۾ هي ڪي ڪوشش
ڪين پيستيءَ بلبل ڪا سخن تي خالي

جم نه فغفور سڪندر نه سليمان محفوظ
بيخودي سا خودي ڪان تي دل و جان محفوظ
ڪو نه ڏهڪان ٿيو هندو نه مسلمان محفوظ
ڪو نه ڏهڪان ٿيو شيراز صفاهان محفوظ
پرکري ڪين هي سگهي حال پريشان محفوظ
تي سگهي ڪين سا نجفي فصل بهاران محفوظ
ءُ نه لغزش ڪان تي ذهن سخندان محفوظ

گهر دعا نجفي ته دل ۾ سندي حسن سند و
آفت باد خزان ڪان ٿيءَ گلستان محفوظ

رديف العين

گلشن دل ۾ اوري ايو بهار طبع
مضمون جي گلن تي ڪري خوب جهجها
نڪو ڪا نه ڪٿي زبان ڪا سندم شعر آبدار
قرطاس جي زمين تي ٿيا هاجي هي مثن

غنچه سخن ڪي ڪو ليو هوا خوش گوار طبع
هي بلبل زبان آ بر شاخسار طبع
پڙ لو موجن ٿي هي خوب نمار طبع
آب سخن وي لو هي ڌنه ابر بار طبع

آيو وفا جا پيي پري يار بيوفا
اي شمع جي ٿهي ڏسي حسن جو لقا
چوڻو ٿيا بسان تو ڏي بين پڇي ٿهي ٿو پرين
اي جو پروجي تو کي ڏهي شمع جو ضرر
ني شمع دل اڃا ٿي وڃي باد طمع کان

ٿهلا وڃي خانو ٿيو ڦهلو مشن سوا
پروانو هن ڪين ڪرائيسر فدا
لڪندي ٻه سالڪن هڻو نا حق جيا
دل کي ٻنائي هڻا نہ هجان ٿهي لاڪ
جانن ني جيڏي اڃا ٿي لالن سا

بيڪسي جو تا قيامت آتش ڪان عشق جي
روشن ٿي هنه وداغ جگہ جو بجاءِ شمع

بحر بيرنگي موج ٿين شروع
پردهٔ تن ۾ وڃن جا تو ڏرس لاهي
آه جيڏو تو کي جڏهن ملڪ ٿئي
محو ٿا تب حق جتي سب هاج ڪان

تڏهن رنگا رنگ عالم ٿيو وقوع
تا ٿئي نور بطون تو مطلوع
جيئن جيئري تو ٿين ادو نلعن جوع
ني ادا انگلون نہ ڦهم ناڪوع

حب دنيا دل کي بيڪسي ڪيو خراب
آهي جي عاشق تہ ڪر منظور جوع

جو ٿيا آ خو شيد سوئي ذرو آسو شعاع
جو ٿيا شمس سوئي عيت سو ملڪ ملڪ آ
ڪٿ بياني سو ڦلن ڪاٿي هئي اي هڪ
ڪٿ حب صا نعت دين ملت ٿي مقيم

ڪل شيءِ آهي الله ماسوا کو نہ ڪر وداع
پاڻ ٿي باطن ٿيو حاڪم جو مطيع آ اسو
ڪٿ ڪي باطل ٿي ٿي ڪٿ مٽي حق
ڪاٿي سو صوفي لا مذهب سوا ڪينہ نزاع

ڪاٿي بيڪسي مفلس در بدر گر شيو ربه
ڪاٿي دنيا دار شاهه ڪاٿ آهي اهل متاع

توُن شفقت آهين موضوع توُن آن صنع توُن صانع
توُن آن لطف ۽ توُن آن بديع توُن لاشريڪ توُن توحيد
ني لاموجود الاهو عشاقن لاءِ آگاهي
سوا هن جي نه ٻيو آهي جي ڪجهه آهي توُن آهه
توُن ناطق آهين توُن صادق توُن لائق آهين توُن شائق

توُن جمعيت توُن آن مجمع توُن آن جميع توُن جامع
شفاعت توُن شفيع آن توُن لوا قطع آهين توُن شافع
هر صورت هر معني هر پرده توُن آن لامع
توُن نافع آهين توُن رافع توُن سلطع آهين توُن ساطع
توُن قائم آهين توُن قيوم توُن ممنوع توُن مانع

توُن نجفي آهين توُن صوفي توُن متشرع توُن آن مومن
توُن آن منطق توُن ناظر توُن آن مسموع توُن سامع

رديف الغين

آهي فنا پذير هي حرص هوا جو باغ
جيسين ڪ بند جسم ۾ آهي پکي خيال
توُن باغ هو جو آهه پکي جلد ڪر آرام
ٻئي ذات بيچگون نه موجود آهه ٻيو
گلزار صورت آه اگرچه به آب رنگ

هن باغ کي بچا هي ٻچي فنا جو باغ
تيسين آزاد ڪين ڏسي نا بقا جو باغ
ڪر آشيانو اٿي وڃي چڙهه ماسوا جو باغ
ٻي جسم کي نه ڀار توُن سها صفا جو باغ
آزاد دم جي آهه بنيو جنهن هوا جو باغ

نجفي نظاره خلق الاشيا ڪلي هيو
عين اليقين پئي پس نوره لقا جو باغ

الهي جلد ڪر هن هونئن واري حال کان فارغ
حقيقي حسن جي شعلي سان روشن جا ڪري
عدم جي فرش تي آرام جي لذت عطا ڪر توُن
ٿيان بحر فنا الله بقا جي موج جو طالب
وسان توُ اي نه پيو ڪي ڪنهن جي چار سُو چشمان

بند قيد نيستي ڪر هر جي جنجال کان فارغ
مجازي عشق جي ڪر رنگ خط و خال کان فارغ
حوادث جي ڪرين اقوال ۽ افعال کان فارغ
ٿيان هي ف وڪا جرم و ثواب اعمال کان فارغ
نظاره ڪيم وجه الله سوائي قال کان فارغ

دل نجفي کي ڪر سچو، اسرار رباني
رهي محو لقا هر دم ٿي قيل و قال کان فارغ

ڏي ساقي جام محبت، ٿيان هوش کان فارغ
رهان بحر الوهيت اندر سرمست بي سر پا
غم و شادي سندي آثار کان احوال ٿيو ابتر
اچي آهيان بحر بيرنگي سندو قطرو، ڪٿي ساحل

ساڻ الهام احديت، زبان ۽ گوش کان فارغ
وڃي ٿيان ذات ۾ ذاتي، ٿي بي هوش کان فارغ
بحال نيستي ڪر جلد، نيش و نوش کان فارغ
لوڻ ته بحر ۾ ساحل جي آغوش کان فارغ

جي نحن اقرب آهي وڇوڙا ته ٿيا ساڻ نجفي
نه ٿي دم يار گيري دلبر هم دوش کان فارغ

ٿا لنگهن دم عمر جا زندان ظلمت ۾ دريغ
خيال روشن ڪين ٿيو انوار ذڪر ۽ فڪر کان
بيخودي جي بادهٔ صافي ماسي کي ناچکي
محبت جي ماڳ ۾ ٿيو ڪين ڪي ڪي قرب جي
جلوهٔ حسن ازل دل تي نه ٿيو پرتو فگن
چاهه ديوار اعناصر کان نه ٿي آزادگي

تو وڃي هر دهر دم جو قهر ڪثرت ۾ دريغ
ڪين استغراق ٿيو بحر و ملڪ وحدت ۾ دريغ
بي سر و پا ڪين ٿيس موج هويت ۾ دريغ
هوش ۾ هستي ڪري ٿيو امواج حيرت ۾ دريغ
بين نه معني ساڻ مليو هين او صورت ۾ دريغ
ٿي مذبذب دل رهي آزار عشرت ۾ دريغ

ره تون شاڪر حال تي نجفي گلا جو قال ڇڏ
ڪهڙي آهي ٿي لکيو جيڪي جو قسمت ۾ دريغ

نور نجفي کان ٿيو روشن دير مسجد جو چراغ
ماه کان تا ماهي ٿي صورت سڀ جي جلوه گل
هر گل جو ڪون و مڪان کان بوءِ نجفي ٿي اچي
ڪاله ميخاني اندر موکي سندو پير مغان

حسن نجفي جو ڪليل آهي هر طرف هر جاءِ باغ
فرق ٿين ڪانه تا عرش ڪرسي لامڪان نجفي سراغ
نو معطر ٿي اٿي مهڪان عشق وارن جو دماغ
رمز رباني جي ڪري تلقين ڏيندي جو اياغ

ترڪ دنيا ترڪ عقبيٰ ترڪ مولي ترڪ ترڪ
محو بيرنگي اندر غازي ٿئين شب و روز غرق
گرد گون گهڻي دوئي جي مَرُ تي چاڙهي اعتبار
جي ڪهرين بجلوه وحدت وجود يا ٿي عيان

عشق اويسن کي عالم ۾ ڪيتا تو هي بلاغ
ناوڻن تلوين ٿڪو ٿين جو پيسي الصباغ
جاءِ جهڙي ها مون بلبل ٿيا آئي لوم بيگناهه
هيڪڙائي ٻن نجي اسادو جي فڪر ڪاڻي توڻن فراغ

ڪاڻ سهڻي پاڻ مرني جيئو تاج نجفي سنف
سر دهري ڪانڻ بتڻ جي منجهي ولوا سوز داغ

رديف الفاء

پلڪين کي جنهن ڏي هي صياد جو خوف
جن تو ڪاڻ ملڪ ديو پري جن
وئين دل ٿي قري ديڻ اٿائي
ڪيو ٿي زلف پريشان دلڪي قابو
سنده نينن کي اٿن نرگس ٿيائي
زن دنيا آهي بدچال اهڙي
رهي تو موهڙن ديڻ جي دجله
نه آهي عاشقن کي خوف ڪنهن جي
رهي لو تيبيل انجي جميءَ ۾

منڪي تين اَن ستم ايجاد جو خوف
رهي تن کي تي آدم زاد جو خوف
ڪريان ڪهڙو هنيه فرياد جو خوف
الم آن جي ٿين برباد جو خوف
جئين شاگرد کي استاد جو خوف
رکي تي کين ڇنه رماد جو خوف
آهي غرقائي بغداد جو خوف
اٿهي تا بزه جي بيداد جو خوف
الس کي عبرت شمشاد جو خوف

سب ڪا ٿئي نجفي جهان ۾
لٿل آهي دل آزاد جو خوف

اهڙو پائي پيچ تي دل عاشقن کي يار زلف
آٿائي مجبور عالم دل موهي هي مشتاق هي

نانگ جو ٿيو جا رهي جنهن من نيچ پائي مار زلف
جنهن رهيا موهي مثي آن خوف نرو خار زلف

خون ڪن عاشق سندو نت ڪرين دلبر [illegible]
دل پريشان ٿيا مجهجي ڪي اچي آچا صل ٿيو [illegible]
عشق نجفي انداز ٿيو جهب جي ڪي [illegible]

حسن ڪان حيران ٿيا آهي چمن [illegible] زلف
شايان سڀ ٿيو آهي [illegible] سينگار زلف
تا ڪي نجفي پاتا [illegible] بل نهنا زلف

زلف مشڪين جا هي نجفي سندا سودا زده
تن ڪري اڪثر آهي جي وات آ لفنا زده

تلوار ابرو جي اڳيا سو [illegible] ڪو بس لنگف
ڪادم جمع جي سو دو هيو لي [illegible]
ڪانگل نيا [illegible] آهي سنيم دلين [illegible]
زخم محبت دل [illegible] ڪاپون نجفي تا ڪين [illegible]
نانز وادا نجفي سندو عالم خريد اڄ ٿيو [illegible]

مانجهي آهي ميدان [illegible] شهادت جو شرف
افسوس غارت غمزه جي [illegible] ٿيو بسيا مالڪف
تيغ [illegible] شايان [illegible] عشق [illegible] جي هدف
ڪنه سا نجفي تي ڪين [illegible] ٿيا [illegible]
غوغا سندو غمزن سندو هردم هلي تو هر طرف

حضرت فلڪ لعل جي جانب غمزن جي جام
سيوان ڏي سنبري [illegible] نجفي جو آهي سو نجف

مرسل سندو آهي اخي شير خدا شاه نجف
مولي امير المؤمنين عارف امام العارفين
شه [illegible] صف [illegible] خواجه قنبر [illegible]
ساقي ڪوثر [illegible] حامل لواء [illegible]
شيد سپه سالار [illegible] دلدل سندو [illegible]

آهي اخي آهي وصي شير خدا شاه نجف
آهي وصي خفي جلي شير خدا شاه نجف
خفي و جلي حق جو ولي شير خدا شاه نجف
حق جو ولي شه نبي شير خدا شاه نجف
شه نبي [illegible] ذڪي شير خدا شاه نجف

نجفي سندي اشعار [illegible] اذڪار
آهي علي آهي علي شير خدا شاه نجف

عشاق بيحس هڪ طرف دلدار دلبر هڪ طرف
هو بادشاهي بينوا هو سو فاهي پر جفا
بي مهجا جي دو ٻه مر ڪيئي اڄن ڪيئي وفا
دل ائي ٿيو جلوه نما مجهه عاشق غوغا پيو

هو نه منظر هڪ طرف هي شاد خوش تر هڪ طرف
باشان پادري هڪ طرف باحال احمق هڪ طرف
غني و تونگر هڪ طرف مسڪين بي پر هڪ طرف
الحمد اظهر هڪ طرف الله اڪبر هڪ طرف

جي نڪته دان ٿي حق اهين ڪولي پڙهه ٿر سبق —
عرفي جو دفتر هڪ طرف نجفي جو دفتر هڪ طرف

هئي دنيا جي پنج و شش مصروف
پڙهين جي علم تقليدي گهڻو ئي
صفائي دل بنا صوفي نه ٿيندين
پريءَ ناڪام گمنامي جي ٿيءُ م

فراموش شد ترا آن يار مالوف
نگرد نڪته تحقيق مڪشوف
اگر صد بار پوشي جامه صوف
چه شد گه گشته مشهور معروف

يگانو ٿي توحيد ۾ نجفي
بکن حرف دوئي ان سينه کان ڌو

نولي طلعت هڪ طرف سينگار صورت هڪ طرف
ڪوي منهن ياري زلف سيه دل ائي
شوخي عتاب و چين جبين ناز و تبسم
عبد بيسي معبود ٿيو سوئي عبد معبود يڪ رنگ
ظاهر ٿيو نوري نگ نگ باطن صفا ڪان

اسما اوحدت هڪ طرف آثار ڪثرت هڪ طرف
صبح مسرت هڪ طرف شام مشقت هڪ طرف
آفات زحمت هڪ طرف گلزار راحت هڪ طرف
اظهار حيرت هڪ طرف اقرار عبرت هڪ طرف
رنگ ظاهر جي حڪمت هڪ طرف باطن جي قدرت هڪ طرف

نجفي سخن جي باغ جا معنيٰ سندا گل ٿر اتريا
رنگ فصاحت هڪ طرف بوءِ بلاغت هڪ طرف

گوش کي سالک بيپا بيخي هدايت جي طرف
قصد يوسف نه اجهي کو علم مسيحا کون عيسیٰ تو
لمضجان ناجو بيٺا آهيا اصل کان اميد وار
بيخود ليوات ورن جي آ اج ابيا دين غم
بحر وصلت جي کنڌي نه آهي شناور کنهن ڏٺي
يا خود لاتقنطوا من رحمة الله آڇيو
دس ڪٿان ساهن ٺي صيد کي ذبح ڪا صياد ٿين
عشق جي اثبات جي سايه رجي بوخوش هو
آفت دنيا کان ٿي جاءِ حمايت ميکڻ

ڪا پڙي ڪين ٻي ناز جي ڀيڄي شڪايت جي
ساري عالم کي ڪيو بيخي حڪايت جي طرف
ڪين دسنداپان ٿي بيخي جنايت جي طرف
ڪاهي ڦٽ ونڌ وي ڪو ڪامل هن ولايت جي طرف
جو ولو ڪمر بيا بحر نهايت جي طرف
گوش عشاق بند واهي هن آيت جي طرف
چشم قاتل ٿي ڦيا مائل عنايت جي طرف
پيا چئي سايه تون اچ هن ظل رايت جي طرف
ٿي حمايت کي چئي يا اچ هن حمايت جي طرف

فاذکروني فکر هي بيخي کي ناهي فکر تو
ذکر حق ڪي ڪن نه ٿي رب ڪنهن روايت جي طرف

رديف القاف

تيم نيه ناطق انا الحق انا الحق
نه عابد نه زاهد نه مومن نه مسلم
نه شيعو نه سني نه صوفي نه دهري
نه شامل نه شاغل نه واصل نه فاصل
نه ڪيش و نه ملت نه مذهب نه مشرب

تيم حال قائل انا الحق انا الحق
نه فاجر نه فاسق انا الحق انا الحق
مقيد نه مطلق انا الحق انا الحق
نه معشوق عاشق انا الحق انا الحق
نه ڪاذب نه صادق انا الحق انا الحق

نه بيخي نه مخفي نه ظاهر نه باطن
نه لائق نه شائق نه انا الحق انا الحق

سيف ابرو جي آهي صمصام عشق
زلف جو زنجير آهي دام عشق

جهن جي دل ۽ دماغ ۾ عشق جا ڪئي ري
تن بر دو جهان ۾ هن وسيلي عشق نشا
الڪي بين ما عاشقن جي حياتي توخواب خيش
حق اليقين ڪيئن ڪنهن طرح ٿئي حصول
جراح يا طبيب جي الائي مسلمي ڪيو
پنهنجي توتي عشق جا سر ٿئي عالم
سو ڪفر دين جي ڪينه ڪان آزاد عشق مرتئي
جهن سرتي اچي عشق الهي ڪئي الفا
دليون پري ملائڪ پهچي نه ات سگهي

لهجي ڪري ڪلاه بند نه ڪا مروزن بازي عشق
آهي الڳ جيڪا پان سڀ ڪي نشان عشق
ڪا ٿي انهي عاشقن ڪي سڀ نيم نان عشق
جبين وجاتي ڪيئن هي مسلڪ گمان عشق
زخمي ڪري توجهه جي هئي دلڪي ڪان عشق
هڪدم جڏهن ڪاوڙ ساڙي هئي وڌ ميدان عشق
جهنڪي پيار پرهي حال گران عشق
هيڪجهڙو جاتي تو وسيلي پيرو جوان عشق
لهجي ڪي بلند تو لبن آسمان عشق

نجفي تنه پسانا هه ڪنهه جي ڪا هيري
جهنڪي ڪري عطا تو دو عالم ميدان عشق

قيد بند جسم ۾ ڪيو آه زنجير فراق
بارگاهه وصل ۾ هئس ياري لهي ساٿي سنئين
گلشن هاهو تنهنجي هئس آشيانه ۾ مقيم
دام داتي آب ۾ هئي فراق انهي منڪي
تو هاڻ لاچار صابر هئي دلسوزي

تو ڪريان تيلا هر دم ناله شبگير فراق
پر هئي ڪا در ٿئي آزاد تڏهن پير فراق
آتي ڪيو فرش زمين ٿي نيم جان تير فراق
واءِ تاثير فراق واءِ تاثير فراق
تو چلي ورس ڪيئن هجو ساڻ تدبير فراق

جسم ڪي جان جان بيدل دل بنا صبر و قرار
ناهه طاقت تاڪريان نجفي ڪا تقرير فراق

ساقي صاحب ڪرم ڏي ساغر سرشار عشق
چشم دل تيو سيه تري گرد و غبار حرص ڪان
خواب غفلت ۾ هئي چشم دل شب روز انهي

تائي و برانه دل مخزن اسرار عشق
ڏي صفائي تائي سو مطلع الانوار عشق
بخش ذوق نجفي ڏي ديد بيدار عشق

بسم الله الرحمن الرحيم مثل ماہ بيشمار امن

پيرن اون مرڪ فرشتہ آهيا اوهم جي ارواح عشق

قيد هستي مر ڪئي نجفيا هي عمر ڪر
چو تڪا مرڪئي تند جنهن حصول داہ عشق

خون جگر مر رنگين الڪ اشڪبا عاشق
هڪ حال مر هميشہ قائم نہ آہ هرگز
معشوق جي محبت مر مست آہ اهڙو
دلبر جي در تان جاني هڪ دم نہ دور ٿي
هر هر پرن پچڻ جو توئي جو ڪاعاشق آ
جئن شمع جي تجلي تي لو پتنگ تجلي
وس ڪئي نہ آءُ ذڪي ان دلبر ڪي يار جي دل
محبوب جي آهي عقد رو گهر لعل
ڪهڙي قطار آءُ عاشق الهي جو هيا
آب سہ شڪ آتش دل جي نفس اجهائي

خاڪ غم محبت دسير نزار عاشق
ڪنہ وصل مر ڪئي ڪنہ سنجہ انتظار عاشق
جو مسہ زمين جي لائي آهي ميار عاشق
ڪوئي صنم مہ آئي آهي در يار عاشق
هڪ وار آہ هرڪو ان يار يار عاشق
تن تو تي جي وسيم جي ساہ تن نثار عاشق
بل هڪ نلہ ستائي پيس ٿي اختيار عاشق
ٻيا ڪلو ڪئي ٿوا هجن جو هزار عاشق
مو جهڙا جنہ ان تي آهن هزار عاشق
تو ڪي ڪ ترہ ڪيو جيب ڪئي ڪنہ ڪار عاشق

هن طرح تي تون نجفي قافيہ بدل ڪري ٻيرہ
اهڙو غزل جي پڙهن تي ٿئي دل بهار عاشق

تنهنجي جمال تي ٿيو وحشي وطور عاشق
آهي سو خام الفت جو ڪئي غم محبت
ناهين خوش ٿئي ناهيس حاجت جام
بيهوش مثل موسيٰ ٿيو پيو الائي ارجي
صدقي جند تي جي ڪان غم تي هجڻ غمگين
هماسف محبت مہ هيف ٿيا وري

جن ملڪ ۽ انسان حور ۽ قصور عاشق
سا نيڪ ۽ دل مر حقيقي ناصور عاشق
چشم صنم ما ٿئي نقيب طهور عاشق
تو طور جئن طلبان تي بيشي تور عاشق
ڪئي وصل يار نا هي فرح سرور عاشق
اهل حيات عاشق اهل قبور عاشق

داماں هيڪ نجفي آرام اچي ٿيندو
تنهنجي جمال جاني روشن زمين زمان کو

هيڪ وجود ٿي نهج لوم الشوق عاشق
پيدا ڪري ٿيو تو ٿي رب الغفور عاشق

هر وقت آه حاضر خدمت ۾ خوب روحي
جور و ستم کان نجفي ناهي نفور عاشق

رديف الڪاف

ڏي جذبه حقي ته ڪريان غير وجود ترڪ
ميخانهء صفا مان ملي جام بيخودي
خسرو عشق جي کان ڏي دو جڳ انعام پناه
هر دم لنگهي تو غفلت ۾ نجفي ياد کان
اوج عروج ذات ۾ شهبال تيز ڏي
ڏي ذوق حال مستي و محو و ابد

محبت لقا ۾ نجفي لود و نبود ترڪ
ٿي اختيار هينڪان ٿي قوم سجود ترڪ
تنهنجي ڪيم جو عشق ۾ دنيا جو سود ترڪ
تنهنجي حضور بخش ڪريان هي جود ترڪ
تا آشيان تنهنجي ڪريان فرود ترڪ
تا جذبه حقيقت ۾ ٿي غنود ترڪ

نجفي نفي ٿيء نيه جي ناتي ۾ هر طرح
مشهود عين ۾ ٿيء شاهد شهود ترڪ

هر دو جڳ جي حقيقت آهي
جو ٿيا عاشق ٿيو سوئي معشوق
جوئي مهربان آه سائي موج
صورت انسان ڪري الحي
آ لقا دار تنهنجي پاڪ خيال
عالمن مان ٿي آهي نڪتو حل
رمز و حدت جي فاش چؤ نجفي

ٿي سمجهي ٿي هتي حق جا جا
سو آهي سڀ ڪائي آه سا
سائي هي اڪ آه سا هو اڪ
صورت گاو ميش ماڻهو اڪ
جسم فاني ٿي ٿي نه گهر ياڪ
ٿي پير مغان و تون ڪي اڪ
شيخ چونڊي نه ڪه لوڻ لحم ڪالڪ

به جو بوستان لعلو جي ذوق
وسي خوش آب دالو تا اچي
ذين آئي کي آدر اهڙ اما کهو
وطن تنهنجي تي کي تيين و سمجهي
آهه تنين فقيرن جو کنا اين
اچن جي پين ذهن جا ڏنا ئيل
لشا لعلي فقير جي خالق کان
آهي تنين جي شبه سو ڪلمو
جواب جي هي ڪان يا الهي
الس خاصيت آب حياتي
وسي الله ذهن سعر و سخن جو

اديا رون شهر جي
آء نجفي جو مڪ

آ منزه تنهنجي اعلى ذات پاڪ
عاشقن ٿي ڪل ٿي نجفي
ٿي هن ٿيء هي ماهيت معلو
تنهنجي تن هر وز شب ٿي

ناه نجفي
ال تصو

ڪرڪانگهه شفقت يا سيد لو الا
ڏي تنهنجي اون ٿي هر دو جهان کي

بره جو بوستان لعلوءَ جي ازو	گلن جو گلستان لعلوءَ جي ازو
ڏسي خوش آب واٽو تا اچي ڪن	بلبلن جي آشيان لعلوءَ جي ازو
ڏين آئي کي آدر اهڙا اماڻهو	آهن شيرين زبان لعلوءَ جي ازو
وطن ڀُلجي تني کي ڏيئن وسريا	تا ڪن حاصل جي نان لعلوءَ جي ازو
آهي تنين فقيرن جو ڪنا اصل	نوادر هڪ سخاوتن لعلوءَ جي ازو
اچن جي پيين ڏهن جا ڏيا ٻل	هين مسيح شادمان لعلوءَ جي ازو
لشا لعلي فقير جي خانقاه کان	آهي باغ جنان لعلوءَ جي ازو
آهي تنين جي سوهه ڪلي	جو عالي آستان لعلوءَ جي ازو
جوا ڏتي جي هن ڪان پا الهي	ڏيئن امن وامان لعلوءَ جي ازو
الس خاصيت آب حياتي	جو آب ... لعلوءَ جي ازو
ڏسي انهن سعر سخن جو	اچي نڪو ... لعلوءَ جي ازو

ادبا ورن شهر جي ٻهتي ڪناري
اي نجفي جو مڪان لعلوءَ جي ازو

آ منزه تنهنجي اعلى ذات پاڪ	جلوه گهه هر دم ... پاڪ
عاشقن کي ڪل ٿئي تجلي ٿئي	تا سنئي هر شي ... اثبات پاڪ
ته هن ٿي ماهيت معلوم تو	جڏ ٿئي دل تنهنجي ... خطرات پاڪ
تنهنجي تن هر روز شب ...	گوش ڏي ... لطيفات پاڪ

ناهه نجفي حق بنا موجود ڪي
ان تصور ۾ ڪئين اوقات پاڪ

ڪر ڪا نگهه شفقت يا سيد لولاڪ	ڪر دور ... محنت يا سيد لولاڪ
در تنهنجي تون تي هر ... ڪي سي تهمت	... بر نظر رحمت يا سيد لولاڪ

توني احمد احمد آهين توني محمود توني حامد
خطرات هوا کان تنهن سنڌم خانهءِ دل تنگ
بي شمار محبت تنهن قديم کهين بيلاچاري
هر دم تنهنجي ذڪر دائمن مقصود تنهنجي نجفي
تا عقل جي وسواس هر دم غم جا گذر
محبت جي مارئي کا دل درد تني جالي

توني حق سندي آهين صورت يا سيد لولاڪ
وجهه ساية امنيت يا سيد لولاڪ
ڏي طاقت ڏي همت يا سيد لولاڪ
توني لوکن کرين حاجت يا سيد لولاڪ
ڏي عشق الوهيت يا سيد لولاڪ
حيران آهيان ڪثرت يا سيد لولاڪ

صدقه همراه والدءِ احباب جي پيارهين
نجفي کي ڏي وحدت يا سيد لولاڪ

ناز عتاب غمزه هوئي ماه جبين مبارڪ
جي اي نسيم سحر ياننجھ گلستان حسين توني
آهي اسان کي حاصل دلبر جو ديدار
آ عاشقن کي خوش جانان سندي هوا

سونهن وڳ انهن اي هوئي عاشقن مبارڪ
گل جي ڏسي جي هر ڏج بلبلن مبارڪ
اي جوهر لو اوهان کي ڏيه محل مبارڪ
غلمان حور جنت هوئي زاهدن مبارڪ

نجفي جي آه منعم کي حاصلات دنيا
توکي به هوءِ حاصل گنج سخن مبارڪ

سڀ دوست الڳ آيا مگر توني نه آئين هڪ
جنهن کي بي من گهرها اکه تن کي آسرا
ياد ت زنايا ءِ خاطر ز نامه خط
آيو هوا باغ بر سيم لسفته لي
نثر هر سڪ هر مان لهجي اڄ جي تي
بلبل کي مليو گل اڄ پروانه کي به شمع
ساڳيو ئي ڏسي لي آيا جو تو سوا

مولي تنهنجي ملايا مگر توني نه آئين هڪ
سڀ پيغام آيا مگر توني نه آئين هڪ
ساڻ جي تنهنجي پرها يا مگر توني نه آئين هڪ
بلبل به گيت گايا مگر توني نه آئين هڪ
احباب گل کڻي آيا مگر توني نه آئين هڪ
مون تي سڀ سندايا مگر توني نه آئين هڪ
مون حال جي ٻڌايا مگر توني نه آئين هڪ

نجفي جي حال زار تي ڪڇ وسطي پرين
سهڻا سوين سڌ ايا ملڻ تون نه آئين

رديف ڪي

اُٿيا ري جي بي وفائي جو ڏک — قربين سندي ڪج ادائي جو ڏک
سندم خون گردن تي پيو دلدار جي — نه آهيم ڪجهه خون بهائي جو ڏک
جنهن يار جو ڏک مُنکي تو ڏني — ڏنہ ناه ڪو جا نگزائي جو ڏک
ڪري حال تو ڦيرئي سندم غير کي — چوان جنهن کي هي حال پائي جو ڏک
جڏهن ليا وڃي تو آهي مُنکان — چون ڇا تي تو جهنگي جدائي جو ڏک
جي آيا تہ آهي اهوئي مُنکي — سندي غم وسان آشنائي جو ڏک
ته هي ڏرڪيا هر دم لو داما نگير — ڪري تشنه نه ڪائي ڪمائي جو ڏک

هدايت علي ڪين دنيا ۾ ڪو
الس غم پهنچي جدائي جو ڏک

سڀ ڪين آهين دنيا ۾ شڪ — سڪيا جي هڻا تا ڏسون جي ڏک
سين کي خدا ساه هڪڙو ڏنو — اگر عام آهين تو ڪري مڪہ
مري ڪو نه ماني جي هوئي مڪي — هي جا سڀئي هر وفائي ٻلبہ
ڏکي آه منهنجي لبستر ڪنان — لکا کي جو آنر سرلوپ ٻلبہ

هوا کي نه آڪا آب آتش جو خوف
تين تاه نجفي ڪا لڏو واري لگ

رديف ڪاف

بادِ خزان ڪانه رهندي جنهن چمن جو رنگ
تنهن ٿيو فراق يار جي ڪاٿي تن جو رنگ

ظاهر ۾ باوفا ته باطن هو بيوفا
رنگ حنا مثال هيو گلبدن جو رنگ

زلف سياه يار جو پرتو پوليس تو
ٿڪان هي نو اسو ... رخ ڪهن جو رنگ

شرمنده آه تهنجي لب لعل جي اڳيان
مرجان پان لعل عقيق يمن جو رنگ

خوشبوءِ زلف ني جو صبا منجهه خطا ختن
ٿي ويو سياه مشڪ ڪلين مشڪ ختن جو رنگ

ڪلنڌ ... جڏهن دُر دندان اُگهاڙيو
تنهن شي ... مڪان تو ... عدن جو رنگ

هرچند بيا به آهن رنگين بيا سخن
هڪ گونه آه نجفي جي پي سخن جو رنگ

وه نماڻي آه بوٽي عشق جو اڪسير رنگ
ٿي وڃائي موج محبت سندو تاثير رنگ

ماڻهن ... ڪي ... ڪي دوا
جڏهن لوئي صافي اندر ... صفا سير رنگ

پوڪ ... پر ... دلڪش آه
هت ۾ پياسن جي اچائي آه ... توقير رنگ

تي انهيءَ جنهن جگائي ... سيائي سا ڪي
نيستي ... هوشي جي آ تصوير رنگ

جيڪي ماهيت موالي بينگ جي چاهن درس
تن کي نجفي جي نظر اچي عجب تحرير رنگ

تهنجي شمع حسن تي اي شوخ شنگ
تا پچي منجهه پرت عاشق جن سنگ

عاشقن جي سبز قدمي ڪا نه تن
آباد ٿو وسئو ويران جهنگ

چا نجي جو قيد قسمت آ ڪيو
نه ته ... واحين ٿولي ماتنگ

سوز وارا ئين مو ترسا ڪان
اوکي اضي ڪيو چاڻ جي جنگ

مسڪ الله ساري ڪيئي سيءَ و يا
نيه ۾ نجفي تيا جيڪي لنگ

پري ٿي عشق جي جنهن جي نه دل اندر آگ — سو آهه انهيءَ جي جئن نه جنهن جي گهر ۾ آگ
لڳي ٿي جهڙي هيبت اها ابره جي آهي — جڏهن اکين کي آيو آهي شيخ آتش ۾ آگ
سنڌ ۾ هئي جا جڳهه آهه اڃان صنم سيار تو — برڪي جو فانوس غمزه جي لو نظر ۾ آگ
مري جو آتش رخسار تي ٻيلي ٿي — نري نه عشق جي انجي کفن قبر ۾ آگ
اڃان تا شعر جا شعلا زبان جي ٿا سيتي — سي انجا آهن جا آهه جي جڳهه ۾ آگ

اهڙن کي اسين ولو جن کيا آهن ٿيون تن
دکائي نجفي جا شعر ڪي اثر ۾ آگ

رديف کهي

دلبر تين لٽن جي ٺهري آهي دلربائي سگهه — ٿهري نه آهه هرن ڪنهن جي حيائي سگهه
زخم مژه ڪي اوهين زن ٿئي هئن ڇيو حڪيم — وه آهه ان جو اڃان جي تير جفا ڪي سگهه
جنهن جي نگاه ناز سان دل تو فتوي ڏين — ناهي جنهن اڻ اُن سنگ ساه ولي اڪي سگهه
صياد پيچري مرنه وڃهي تو جو جائي لوظ — پير وانن جي نه آهن ٻيغ قفا کيا سگهه
بي باڪ اچي ڪفر اسلام کان ڪر — آهي سدا اها وڏي حسن صفائي سگهه

تا ب لقا کان جنهن جي ته نجفي ٿي دل اجلي
تنهنجي رهي زياده ٿي طمع رسائي سگهه

هئي ٿي ياد ڏي هر لحظ جانان جي تانگهه — وڃي نه بلبل دل کان ٿي گلرخن جي تانگهه
لٿائي تو سر سامان پنهنجي هستي جو — لڳي ٿي جهنڪي نه ديد ابرو سيمتن جي تانگهه
وڃي بلايان آهي دل کي تو وفتي بلبل ت — هئي ٿي تنهن [illegible] مرنگي گل اچين جي
ڪشش نه ڪهڻ حسن جانان جي ڪشش تي لڳي — [illegible] وطن جي تانگهه
زمين [illegible] لعنت [illegible] — [illegible] آهه [illegible] جي تانگهه

اُٿي مرحبا جي موکي سڀ طرح جي ماڻهو ڏهي
کيڇائي ڪوڙ سنڌ قرب عا قبت ٿي کر

هي ٿيا هر دم شيرين ڏي کي هڪن جي تانگهه
سڀ ٿي سا بر هند رکي سخن جي تانگهه

رحت آهيان دليل ده سخن نجفي
رهيم هر دم دل کي ٿي نئي سخن جي تانگهه

رديف گي

فصل گل آيو جي گلرنگ پوشاڪ رنگ
وجهه مشتاق مار ناز بي انداز جو
قتل جي توکي ڪرايان لوکين اي جلاد منع
هي سودا زده هر دم هي ٿي بار دوش

دمن سجاده شط باده سان پي بار رنگ
اهر وخون بيگنا هن سان رفيع خاڪ رنگ
پر سنده رت سان پهنجي کين دامن پاڪ رنگ
جيها لائي ته سان پهنجي حلقه تحفه رنگ

تيو ور جوش جنون دل در ڪانئي خروش
هان نجفي اشڪبار سان گريبان چاڪ رنگ

تنهنجا آهن نرم نازڪ يار لنگ
ناز نين کي لڳا بد کان جو ڏر
عشق جو اينا ري هي جنهن دل اندر
جيڪو ٿيا نيه تنهنجي ناز نين

ڪئين آهن سڀ وارا هڪ جو بال لنگ
لاءِ ڪيترو ڪين نازڪ لنگ
تا آهن انجا لطف آتش ار لنگ
بوه ڪان انجا آهن بيڪار لنگ

ناه نجفي جي لنگن تي ڪجهه
وار وار انجا هئا تن نار لنگ

رديف اللام

دل مرده ڪري زنده زباني فيض سان يڪدم
بوجبي حالت اثبات واقع تا ڪ الذات

فصاحت ۽ بلاغت سان سخن ٿيو حضرت بيدل
شهيد ضربت الله اڪبر حضرت بيدل

هي نجفي خادم درگاهه اقدس عشق جو طالب
هجي هر دو جهان ۾ انجو رهبر حضرت بيدل

ڪول ڳهي نڪهت تا سنئون عاشق تي نمي جمال
قرب تهنجي عاشقن سان هي پلائي پيالو کئي
اي نجفي ساري جي ڄش عشق تهنجي نا جاڪي
ڪاهلي منجهه ره عشق آهي وبال بي حساب

سر فدا ڪن تو الٽا دلبر لعبه جذب و جلال
تن زوال اندر وڃو تو ۽ روح ڪي نجفي جمال
تا تجلي اسباب هستي رو نمائي جذب جال
هن ڪا ڇهين محبت بنجو ۽ جي ڏي خيال

عقل جي آلودگي کي ڌوءِ آب عشق سان
ڪر ڪرم اي ابر زائي ڇه هي نجفي جو سوال

لذت دنيا وني بغم تي آهي محال
علم ۽ فن جي ڪرڻ تحصيل حاصل سهل آهه
پرده تن ماڻي جيين حد انو خيال
آتش عشق و محبت تانه ساڙي ما سوا
جنهن نظر آ جام دل ۾ آهه سو جمشيد وقت
خانه هوش و خرد انهي لبس ڪا سنگين بنياد
تو ڪي افلاطون هي ڪويا ڪ جالينوس هي

غم محبت جي بنا آدم ٿيڻ آهي محال
ليڪ انهي علم لدن اعلم ٿيڻ آهي محال
تيسين انهي حق سند محرم ٿيڻ آهي محال
ان صنم دلبند جو همدم ٿيڻ آهي محال
قصه خواني جام جم ما جم ٿيڻ آهي محال
سيل هستي جي بنا برهم ٿيڻ آهي محال
زخم تيغ عشق جو مرهم ٿيڻ آهي محال

تا خيال غير نجفي ڪين سينه مان ٿئي گم
منبر دل مورد ملهم ٿيڻ آهي محال

رديف الميم

آزاده ڪوڻ آهي عشق جي غلام — ذره جي ٿو هر جنهن مشهور هيس نام
ميخانه صفا مون جنهن جام جي چکيو — نجفي مون سبب حلال نه جاڻي سو ڪو حرام
هن زلف پر شڪن جي قصو آيو ڪيئي — هر دم ذرا نه خفيه هي هر لحظه ۾ تمام
خال سياه طاق دو ابرو ۾ آهه سو — محراب ۾ جي بيٺو آهي صنعت امام

نجفي تو صلح ڪل جڳائي جهان ۾
مسلمان اسلام ۽ هندو سان آرام

جنهن جي دل ۾ تو سودا خام ٿي خام — پڪا جي دل جي تهنجي نام تي نام
تو لعل نجي زلف مشڪين خط سيه ٿي — سو آهي عاشقن کي شام ٿي شام
مکهڙي تون ڏيکاءِ منهن جلوه — بناڻي تو پرين جو بام تي بام
جتي ناهي وصل کو جنهن جي — آئي عاشق جتي گام تي گام
اشارا تهنجي ابرو جا اسان کي — ڏنين مون تو اشارا تمام تي تمام
پرو جو باز تهنجي مرغ دل کي — نظر جي باغ ۾ ڏيئي جهام تي جهام
پڇي تو زلف کي هو ڀاري جتي — وڃي تو عاشقن کي دام تي دام دام

نشي ۾ تار ٿيو نجفي تهين کا
مئي وحدت جو پيئن جام تي جام

حسن تنهنجو آهي هزاري گل بهاري اي صنم — ميرو تنهنجو آهي بيقراري اي صنم
شوق تنهنجو آ مشعله تو جلائي جان کي — سو نه ساري ساري تنهنجي شماري اي صنم
طالبن تنهنجي کي تن من آه هي باقي نه ڪو — آه زاري انتظاري جي خماري اي صنم
ناه ناني تو سنڀالي ساري پنهنجي تهنجي — تنهنجي آهي ناجلي برقراري اي صنم

سمجهي سنگ ۾ سياپا الزمن لااعلي الڪس
ڪنهن ٻاجهه ڪا ڪريم ڪاري پيار ڪري ايي صنم

نيه ۾ صنم جيڪو نجفي سيو ناموس ننگ
وڃ نه ڪهاري ملڻ واري ڪري ستا اي صنم

ناز نو نو نازنين جو تون ڪم
زلف جي جو ۾ عليحده خسا ٿي
جي ڪي ۾ مانا اشڪباري ٿي الڳا
لوسه لب تي نه ٿي آزرده دل
آمروا شرافت جي لاهي وڃڻ
دل ۾ نه ڪنهن دوست سان ڇهڻ نه ٿيو
نجفي دل ماڻ نڪتو جي گنج سخن
علم ڪر ۾ شعر جو دربار

عشقبازي ۾ صاف سينن جو تون ڪم
هي بهشت ۽ ماه جبينن جو تون ڪم
ناه غم جو هي حزينن جو تون ڪم
اهڙي گستاخي قرينن جو تون ڪم
جاني ڪا ٿي هي ڪمينن جو تون ڪم
پاپياده تا ڪهينن جو تون ڪم
جاهي ان ۾ دفينن جو تون ڪم
جا ڏيان هي نازنينن جو تون ڪم

بي خطر نجفي سخن سنجي ڪجي
نڪته چيني نڪته چينن جو تون ڪم

درد تنهنجي تو ڪرائي دربدر تنهنجي قسم
نيه تنهنجو نامرادي پر تنهنجي پاتر پيڪ
پيو نه آهي پيو نه ٿيندي پيو هو نه ٿيو
تو ڪيو نجفي تو منصور تو مجنون ڪيو

سونهن سا تنهنجي ساه ڪي تو لٿو ساهه تنهنجي قسم
پره تنهنجي تو ڪري ٿي پابند تنهنجي قسم
تون ... قدم تون ... نظر تنهنجي قسم
تو نياز ... تو ڪيو ... تنهنجي قسم

ناه نجفي کي لطافت تنهنجي صورت ڪي سخن
تو ڏسي تو کي سدا اهڙا ... تنهنجي قسم

پروڙي پاسر انا احمد بلا ميم
خودي کي گم ڪري ذات خدا ۾
چئو منصور قرباني شمس تبريز
چئو عطار بيخود من خدا ايم
سوا ٻئي بيدل جي مان رمزن کي

انا الحق چئي شاهه حلاج ٻئي ٻيم
تنهن کان پڇي مرد مرد وجه آهه تعليم
ڪيئي قصر الوهيت جي جسيم
ڪيائين سر احديت جي تفهيم
ڪرن ٿا هادي ناعباد تسليم

تنهن ثابت ٿيو سر انا الله
جنهن بيخبي جهان ازل ٿيو جيم

تم نظر ساقي سندي پيمانه ۾
ڪيڏو سگهو ڪثرت جي آبادي جهانه
مان لڳ اگر تني نوازش جلد ڪر
ڪرنه بيگانو تون بيخبي آشنا

آسرو آهي سخاوتمندانه ۾
تا وڃان وحدت سندي ويرانه ۾
عرض آهي بارگاهه شاهانه ۾
جيئن ٿئي بيخبي آشنا بيگانه ۾

نيستي جي طالبن کي بيخبيا
آهه ۾ لذت نه آهي جانه ۾

جميل الشيم ٿيا دوازده امام
امام اول آهي علي مرتضى
ٻيون شاهه شهيدا حضرت حسن
ٽيون شاهه شهيدا حضرت حسين
چوٿون ٿيو زين العابدين
پنجون بيخبي امام حضرت سيد
ڇهون جعفر صادق حق نما
ستون ڪاظم الغيظ موسى لقب
اٺون آهي علي شاهه موسى رضا

عليهم الصلوات وعليهم سلام
نائين شاهه محمد تقي با فخر و احتشام
ڏهون نقي ولي آهي جنهن جو تمام ڪام
يارهون عسڪري ساهي حضرت حسن امام
ٻارهون مهدي آخر زمان سندي نالي سلام
عمل انهي ۾ بيخبي جو آهي ڪلام
ٿي سنجيدا آهي نصيحت تنهن جي سلام
ضعيف جو آهي انهي ۾ ذوالاحترام

جوان نائون نام محمد تقي
ڏهون شاهه حضرت علي نقي
حسن عسڪري يارهون شاهه دين
تيون مهدي آخر زمان پا جهان

سڀ ارباب اثنا عشر خير الانام
منور آهن انوار ڦهلي تمام
ٻارو ساقي آهي مهدي امام
شفاعت نجفي جي سدا اي امام

الهي بحق ائمه ڪرام
ڏي نجفي کي عشق جو ڏيڻ جام

دلڙي ڦٻائي مهجي يار پاڙي دم
ڪيو ياد تهنجون ڳالهيون چا ليو سينو فراق ال
تهنجي گهڻي عاشق کي سيکي جان جي پوءِ
هرچند ڪريان ڪوشش تو ساڻ لڏ مهجي جي

هر واءِ وچ تي سڪي تو واءِ دم
بيو ڪا ڪري تهنجي ڪي شڪ دانان دم
ماهي تو مثال انهي محب يار دم
تير تو ڪري پيارا تو قرار دم

منهنجي باغ وصل تهنجي بلبل مثال نجفي
گلچين سنڌي هٿن ڪان ڪائي خار دم

جانفدا عشق ۾ آهيان مونکي جانان جي قسم
خواهش حور نه آهي نه پري غلمان جي
ناهه مونکي ڪا طلب شير عسل جنت جي
مونکي ڪجهه ناهه تمنائي چمن جنت جي
صبح صادق جي طرح مهجو اندر آهي صاف
صورت يار ڏسي بوءِ نه وڃان مين گلشن
جي ملي يار ته قربان ڪريان هي سڀڪجهه
تا ڪجهه يار سندءِ جلوو سدا پنهان آهه
دين ايمان ڪيم عشق ۾ دلبر تي نثار

عاشق مونجا جانان آهيان قرآن جي قسم
والله مظهر انسان آهيان يزدان جي قسم
تشنه باده آهيان ساقي رندان جي قسم
اي حريفو تو ڪنان ڪوچه خوبان جي قسم
مونکي تهنجي آهن چاڪ گريبان جي قسم
ڪهن ڪريان ڪيئو آ سير گلستان جي قسم
سير و سامان نه وڻي سير و سامان جي قسم
تو ڏسان تهنجي عيان جلوه پنهان جي قسم
چاهي ڪهي جان ڏي دل دين ايمان جي قسم

عشق ۾ مست آهيان نه تي لطف نجفي راه
حيران هوش ڀسار ڪني ڇڏيو اي يار پري
دل قرب آتش سان [illegible]
نجفي دلبر ڪيو [illegible]

جيا جي قفس ۾ هم تو سندي دربان قسم
توکي قسم لٽي تو تخت سليمان جي قسم
[illegible] مسلمان جي قسم
ي سمجهائي جي ڪيئن من سندي ديوان جي قسم

موڪان نجفي نوا جهي ٻڌي دنيا سندو ڪم
دل پريشان آ سندم زلف پريشان جي قسم

ذات بيرنگي جي آ اسرار دم
دم مجهين آدم ٿيو آدم علم
صورت آدم ۾ ٿيو دم ٿيو
دم مجهين ٿيون عالم اجسام خوش

زندگي آهي همه آثار دم
ڪري علم ۾ آدمي اظهار دم
آه پتلي آدمي ۾ تار دم
عالم اجسام ۾ انوار دم

سو دمن کان آه سو نجفي بلو
ياد حق ۾ جو ڪئي جو يڪبار دم

غزل صفت ذوقافيين
مع الحاجب

آهيان ماڪشته فرقت تنهنجي وصلت جي قسم
غم دوري ۾ شب و روز گذاريان آهيان
نه ڏي تهجي نه شڪر تنهنجي لب جي سو گند
هڻ نجفي لوڻ تهجي [illegible]
من عاشق تنهنجي ملڪ ۾ ئي نه [illegible]
وهم ۾ [illegible] ڪيو آه هي خواب خراب
[illegible] نجفي آزاد

آهيان عاشق صورت تنهنجي طلعت جي قسم
آهيان خسته حسرت تنهنجي الفت جي قسم
نه ولي [illegible] سڀ تنهنجي قامت جي قسم
ڪيو بي تاب محبت تنهنجي شفقت جي قسم
غمزده ڪيو غم فرقت تنهنجي صحبت جي قسم
نجفي بخش ڪيا خلوت تنهنجي عشرت جي قسم
قيد آهي ڪيو ڪثرت تنهنجي وحدت جي قسم

ثنيه مر نجفي ليسي تو عاشق ثابت قدم
غم نوان سختيون نيون ڀيا سهن سوين نوان نوان

رخ تنهنجو شمس لامع نصف النهار حسن
لب لاله چشم نرگس سنبل مثال زلف
پيدا ڪري ٿو محشر تاءِ نه ٿي اهو
ڪهڙي جي چشمڪو آه سو هند ويو حادثن
لاريب ڪيو باطن آهن اهي گروه

قد تنهنجو آهي صنوبر جو بهار حسن
نازڪ جي تو تنگي سندي ٿي بهار حسن
چمن جي ٿي تو چشم کي تنهنجي خمار حسن
اي جان من نه ايندو نجفي افتخار حسن
جي اهل ديد نجفي ڪن ٿا سيئي عار حسن

يار ڪر لو ملامت جي سو دفعو ڪني
نجفي مٽي نه ٿيندي آهي دوستدار حسن

هم ست اي جيڏي نظر تو ڪريان
تو ياد خدا مدو سان ڀيان وجود
ڪريان لامڪان ذڪر تو عزم اعظم
نه ٿي ملڪ حاصل جو سا حاجت جنگ
ڪريان جسم ڪاهيندو مثل هلال
رهان نجفي ڏي لاءِ نه بي تاب تو

پسي جلوه روشن نصر تو ڪريان
آئين آءُ وطن سفر تو ڪريان
مڪين و مڪان ڪان گذر تو ڪريان
ٻئي ور خيال اٿ ته گهر تو ڪريان
تڏهن روح روشن بدن تو ڪريان
خودي ڪان ته هر دم حذر تو ڪريان

آهيان نجفي سر وري لشڪر خدا
مگر بي سر و پا بسر تو ڪريان

سبط نبي سيد عالم حسين
لخت جگر حيدر ڪرار جو
عامل امر حق از ابتدا

شاه شهيدان آءُ مڪرم حسين
فاطمه جو نور مجسم حسين
همت صفر صائم اسلم حسين

مونجهه مستي ۽ حيران سڀ ٻنهي ۾ بيهوش
منصور زمان بي اصل پيار ته دوئي سوز
سو نجف نسب ڪامل عباسي ڪلهوڙو
مونجهه صفاتي ذاتين جلوه ذاتي

مونجهه نجفي ته حق شهره آفاق دريا خان
مونجهه بابه قدس آءُ او طاق دريا خان
مونجهه حسب همه حق سلطان الخالق دريا خان
آءُ نجم حقيقت جو اشراق دريا خان

[illegible]

نجفي ڪي وجود اندر انشاءِ صنم يار
لاريب سندس آه سو خلاق دريا خان

هاءِ هن بند وجود ۾ گرفتار آهيان
درحقيقت آهيان گلزار بيرنگي جو گل
آسمان قدس جو خورشيد آهيان تيز تاب
مونجهه جي لامڪان جي گوشهءِ خلوت ملي
قطره ڪي جي حال ڪا آهيان حقير و ناتوان

طاقت آزادگي ناهي جو ناچار آهيان
پر تيئن آب وهوائي اجر عالم خار آهيان
خاڪي ان دهر لا تيئن ذره معدن آهيان
هن مڪاني مسڪنت ڪالبد سرشار آهيان
ورنه ناپيدا ڪنار و بحر ذخار آهيان

جاذب جلوه نجفي لانگاه وحدت جو مان
جان نجفي ڪري مجلا با دل تار آهيان

حقيقت حال نجفي جو ٻڌو ته جا آهيان
نه جسم آهيان نه جان آهيان نه دل آهيان نه پا آهيان
اگرچه صورت خاڪي منهنجو خوب خوب تر آهيان
عيان منهنجو جسم ان ۾ منهنجو سير سبحاني
ڪڏهن آدم ڪڏهن نوح ڪڏهن خليل ڪڏهن موسيٰ ڪڏهن عيسيٰ

بظاهر عين آهيان باطن ۾ خدا آهيان
سدا حق بي نشان آهيان مگر باقي بقا آهيان
ڪڏهن نور قديم خوش لقا ۽ با صفا آهيان
عيان رنگ فنا آهيان نهان نور بقا آهيان
ڪڏهن لولاڪ جو صاحب محمد مصطفيٰ آهيان

ڪڏهن نجفي سڀ يان تو ڪڏهن ڪي ڪي نه يا نشان تو
خبر ڪهڙي ڏيان نجفي ته آءٌ ناهيان ۽ يا آهيان

آهيان حيران حيرت ۾ سچا ٿان تہ چا آهيان — نہ آهيان ڪافر مشرڪ نہ مومن پارسا آهيان
نہ شهہ نہ شيخ نہ ترسا نہ يهودي — نہ ملحد نہ مريد نہ صوفي صفا آهيان
لظاهر آدمي آهيان پر اندر جسم انساني — بباطن بي مثال وحي سہ وبي پاڪ بيا آهيان
نہ آهيان ما ظاهر عناصر حق جي قيدي — نہ پاڪ نہ مٽي نہ آتش نہ پاڻي هوا آهيان
ڪڏهن آهيان بانگ ڪريان اقرار عبديت — ڪڏهن آهيان بنده بيچاري ڪڏهن پاڻ خدا آهيان
بحر ذات بيہ نہ ڪي حباب آسا هي غوطہ — فنا آهيان فنا آهيان فنا آهيان فنا آهيان

لظاهر نالو تہ نجفي شاهہ جو طالب
وگرنہ آءٌ اولاد علي المرتضى آهيان

تون وڃي پاڇي جي دسا جيڏي تون ڪريان — ڳالهہ پاڻ تو هي ساجن گفتگو ڪريان
هي مان منجهان عيان آهي ماهن منجهان عيان — گو لپاڻ ڪنهن ڪي ڪنهن جي جستجو ڪريان
مان تہ فنا آهيان خود ڪان بي خبر — لوڪ ڪش اٿي تاڻي پڙهن ٿي وضو ڪريان
ڪي ڪيڏا نجفي تنگ ٿي ڍونڍا هلي — احوال جو ظاهر ٿيو هي ڇو ڪريان
ڪنهن تہ ڪنهن سان آهي صلح وصلي ڪي — ويري نہ پاڻ ڪنهن کي نہ ڪنهن کي عدو ڪريان
آن وقت موکان غيب جو اسرار پڇا اچي — جهن وقت پر شراب سا جام و سبو ڪريان
نہ عشق جو تہ جر پيا آهي سي — ديوانہ وار پاڻ تي تو ڪو تجي ڪريان
ما پاڪ آهيان آهن ناچار تون پليد — تون ڪي ڪ دل تي نجفي نسوشست شو ڪريان
قاتل منکي تہ ناہ ڪو سانگو سہي سني — تون هتي نہ آءٌ پاڻ تو حاضر گلو ڪريان
مونکي لڳائي يار ڪاهہ بنا خطر — جو جي هو آهيان مرد نہ آهيان جو ڪو ڪريان

نجفي منکي تہ عشق جيا اوقات جي سبب
دل اٿي هجي نہ آہ جو ڪجهہ آرزو ڪريان

رديف لون — غزل ٻئون نمونو

هر حال ۾ خدا جان، هر حال ۾ خدا جان
باقي خدا جو نالو، باقي خدا جو نالو
دنيا کي زوال آ جان، دين کي نه زوال ايمان
پرنور ٿئي دل اهي زلف سياه نخرا
شيرين ٿئي لب لعل ء لوسه مينا گوش
نجفي فصل گل جي غم نه رهي ما ۽ جام شراب

ٿي سڀ کي بي بقا جان، ٿي سڀ کي بي بقا جان
بي چيز کي فنا جان، ٿي چيز کي فنا جان
هي صوفي ته لقا جان، هي صوفي ته لقا جان
هو صبح هو مسا جان، هو صبح هو مسا جان
هن دنيا جي دولت جان، هن دنيا جي دولت جان
هي باده دلڪشا جان، هي باده دلڪشا جان

نجفي جي قول کي تون رهي وسيله ٿي الله اور
هي نڪته بي بها جان، هي نڪته بي بها جان

گذري ويو سيارو ۽ آيو بهار ساڻون
گرمي جي آئي نوبت شيا سج جو تاب ۽ ...
سرسبز ٿيا صحرا، خوش رنگ چمن چمرا
سوسن سمن ء نسرين نرگس بنفشه سمين
اوڇن جي ناهي حاجت ڪوئي جي ناضر وقت
ٿيا تان ٿئي دلبر سهڻا صنم سمن بر
ميمڻ جي ملهار ۾ بوند سندا ٻهاري

لونئون ٿيون هان يار ۽ آيو بهار ساڻون
سر دي کيو گذار ۽ آيو بهار ساڻون
آباد ٿيني يار ۽ آيو بهار ساڻون
وه گل ڪليون هزار ۽ آيو بهار ساڻون
گهر جي نثو بهار ۽ آيو بهار ساڻون
چمن کليون قطار ۽ آيو بهار ساڻون
سر هو جهان سار ۽ آيو بهار ساڻون

نجفي ٿيا دور سڀ ڏک سارا کيا سڀئي سکم
مليو پرين پيارو ۽ آيو بهار ساڻون

سڄڻ ساءِ سڄاڻ ڪين بي ڪجهه سارو خدا کان
نربي پرواه ٿيا ٿو هين تو سنگدل ڇهرتو
وڃي وسيا جي نجفي راهه ڪيو تسادرا جي بسي شاه
اڄو نجفي اڄ ڪٽ ڇاڻي ڪيا سر ساه قربان جيا

پيري پيرا پريتون منهن ۽ ڏيکار تو خدا کان
ڪري ما آن مشتاق کي هٿن ما تو خدا کان
سمنڊ نا جي تن ڏي عنان وار تو خدا کان
ٻهاني يا دعوت جي گهرڙي گهار تو خدا کان

تنهن قربت ڪماد الٰهي تابنده خشڪ ڪري آيو | البشرين جي نسبت ماڙهو پيار لو خدا ڪاڻ
مسند انجفي ڪي سڪ بنجي اَلسن حب دل جو ڪي نهن جي
زيارت تهنجي ڪا خلوت اندر ڪا لو خدا ڪاڻ

رديف الواو

سيم دهر ماه ڪو مسرور عشق جو | ڪنهن جي ڪنن سيُونه ڪو مستور عشق جو
تن سڀ الو عشق الٰهي ڪي ڪري الف | ديوانه ڪري اوّل دستور عشق جو
هسوار مئي وار بنا دير ڪو لئي | منصور مثل مرد جو منظور عشق جو
سو سو رسان صبو رسن سونهن مستري | لڪه چاڪ پيو چڪائي چڪچور عشق جو

هي طور دل جو نجفي هند ونه تجلي
ناله ڪند ونزول متنس نور عشق جو

ماتهنجي مشتاق ذڪر منڊري لو | مري لو مري لو مري لو مري لو
حسين جو شائق سدا در دهن | ڪري لو ڪري لو ڪري لو ڪري لو
ڏلو نور تهنجي جو ساري جهان | بري لو بري لو بري لو بري لو
ڏسي تهنجو ديد آ حيران هنيرو | نري لو نري لو نري لو نري لو
ملي تو جتن مه لقا تنهن سي غم | تري لو تري لو تري لو تري لو
ته اساه عاشق سند هجر مئي | پيري لو پيري لو پيري لو پيري لو
اڪيا يا مان چاهنيا سارو ئي عالم | ديري لو ديري لو ديري لو ديري لو
عشاقن سند سر ڏين لاءِ ڏورو | قري لو قري لو قري لو قري لو

ڏسي يار صحبت سمن صنم نجفي | ذري لو ذري لو ذري لو ذري لو

حسن تنهنجو روز بازار جو تازه بتازه نو بنو
جهن جو ثاني گل آهي نه تو تازه بتازه نو بنو

ماه لقائي جلوه نما عقل اسان جي کي ادا
ڪا ڏي ڏسن اسان کي لوه تازه بتازه نو بنو

زلف ڪڍين تون رخ مٿي سج تون ٿي ڪاري لئي
روز نه کي لڳي شام جو تازه بتازه نو بنو

تاب تون ڏيهن کي عشق کان تن عشاق کي تون
عشق تنهنجو وڌي سڀ جي موتازه بتازه نو بنو

تون ڪي طلب تنهنجي آهي سڀ کي وقت اسو بيدل آهي
روز روز ڪري نوڻ پيو ڪري تازه بتازه نو بنو

ڪانگ جيئن قريب ڪي تنهنجي غم لحيب ڪي
ورد اوهان جو وات هو تازه بتازه نو بنو

صبا پيغام کڻي ايو بهار آئي بهار آئي
تيو خوش من بدي واليو بهار آئي بهار آئي

بن باغن ۾ گلزار اچي هر جاءِ ها ڇاي
چئي هر ڪو هوا ڪا ايو بهار آئي بهار آئي

ٽن وڻ طوطي ۽ صلصل ٿي گل گل مثل بلبل
وڻن ها لات هي لائيو بهار آئي بهار آئي

نسيم صبح ڪا ڪيسر ها جنبش ۾ برگ بر
اشارا سر وچ ميسا ايو بهار آئي بهار آئي

ڏسي اشو نما گلشن وري ڪوئلي زبان سوسن
چئي نرگس ڪي جاگا ايو بهار آئي بهار آئي

گلاب ياسمين نسرين ريحان سنبل سيمين
چوي سر نازبو نا ايو بهار آئي بهار آئي

معطر ٿيو دماغ جا سنگهي گلدسته ريحان
پيئي پتي ۾ گل پايو بهار آئي بهار آئي

صبا سگن ڪي سعيو مسڪي ول تن ڪي لهر آئي
پر الو لوش لهر آئيو بهار آئي بهار آئي

کلي غنچه گل مکرو تبسم ساڻ دلبر لي
چين ۾ گيت هي گايو بهار آئي بهار آئي

هليا وادي جي خانا جي جي جوش ديوانا
بلند تنهنجي هر ڪو جلبه گهايو بهار آئي بهار آئي

ڪٿي ميناء غزل خوان باغ ۾ تنهنجي جو قصا
بهار آئي بهار آئي بهار آئي بهار آئي

سنج عشق خبر لا الله الا هو
ڪريني جي نيڪ نظر لا اله الا هو

ڏڪن آڇون ملڪ حور پري غلمان
وڪر فرشته لبشر لا الله الا هو

زمين سماء ۽ تخت عرش جبال سمند	شعاع شمس ۽ قمر لا الله الا هو
ڏٺيم ذات مقدس آ اول ۽ آخر	لڳل جي تو شعاع ٻيو نه لا الله الا هو
ڏٺيم ڦلڪ تي تارا هن شگوفه گل ۽ بين	نڌ ڪڙا ڪاٺ تا به خس لا الله الا هو
ڏٺيم منعم شاه ۽ گدا ڪريم بخيل	سڀني عيش سوين نجفي ضمير لا الله الا هو

هميشه محو الٰهي ذوق ۾ آهين تون نجفي
ز شام تا به سحر لا الله الا هو

جي دل جي ۾ روشني مثه پر نور ٿيو ته جا ٿيو	جي قرب ذات صاحب حبيب فقط ۾ ٿيو ته جا ٿيو
نفس جيحا ۾ صرف نه سودا ۾ عشق جي ٿي	دنيا سڀ جي نعمت ڪاڻ مغرور ٿيو ته جا ٿيو
جنهن تخت ڪان زياده جا تون نه فرش فقر ا	سو تا حباب ٿيو يا فغفور ٿيو ته جا ٿيو
نه وهي انا الحق ٿيو دار تي نه هسوايءِ	نا لي جي لئي ڪڏهن نجي منصور ٿيو ته جا ٿيو
جي ٻاڪ ديد خوبن جي خيال ۾ ڪو عاشق	مهجور ٿيو ته جا ٿيو مهجور ٿيو ته جا ٿيو
جلوو جمال جانان هر منظر ۾ آه فاهشن	موسيٰ جي طور سينا منظور ٿيو ته جا ٿيو

نجفي نه ٿيو فنا جو جيڪي آئين جهان ۾
آخر فنا سو ٿيندو مشهور ٿيو ته جا ٿيو

غزل صنعت ذو قافيتين مع الحاجب

ذن تا نه سهي جا ۾ ته لا موجود الا هو	هن تا محو مولي ۾ ته لا مقصود الا هو
جي ڪان عبث ٿيا سڀ لوڪ ڪيا الهجا	ڏسو نعلين بها و پيف ۾ ته لا معبود الا هو
انا احمد بلا ميمي جهان شان محمد جي	ڏسو سي ته اعلي ۾ ته لا محمود الا هو
الا اي شاهه قدسي ۽ ڏيئي فيض لقا ڪامل	ڏسان هر فرع ۽ ساهه ۾ ته لا مشهود الا هو
او ها نجي عشق ۾ نجفي ڏسي لو ظاهر و باطن	حرم ۽ دير ترسا ۾ ته لا مسجود الا هو

جهن جام عشق پيتو مخمور ڇو نه ٿيندو
ذات خدا ڇڪيو جهن پاڻ ۾ نفس خودي کي
زاهد ڪري ڪنارو جرم و گناه کان تو
هم او مست ڪري نظارو ناهي جنهن نظر ۾

مئي خودي جي حالت کان دور ڇو نه ٿيندو
نعرو هڻي انا الحق منصور ڇو نه ٿيندو
احرم تون اب تي مستي مغرور ڇو نه ٿيندو
خانو الهي جو حق سان معمور ڇو نه ٿيندو

پاتو جهين جو نجفي ميدان عشق ۾ سو
بدنامي سان جڳ ۾ مشهور ڇو نه ٿيندو

ديد دلبر ملڪ جي انجهون رلائي تو ڪيس
تنهنجي محبت ڪيو مسافر گهر جدا تنهنجي گهر
شوق تنهنجي شور آندو ۽ وڌائي زور ڪان
حسن جي حيرت اندر ڪي دور ويو ايمان دين

برهه ۾ جي تاب ڀي طاقت بڻائي تو ڪيس
پرت جي پر سان پٽ پرديسي بنائي تو ڪيس
هجر جي حيران گونهه ۾ لڳائي تو ڪيس
وير ۾ ويران سارو وس وڃائي تو ڪيس

عشق تنهنجي عقل جو اسباب سارو ڪيو عدم
نيه ۾ نادان هي نجفي لڳائي تو ڪيو

جلوه گر نور حق تنهن هر سو جو ڏو لا الله الا هو
حق حقيقت آهي هر جا دو ٻيو جا مجازي جي لحمي عدم جي در ادم
ڪل شيءِ محيط الله حق آهي صورت في ڪنه ڪل آهي
جي عابد سو گنهگار آهي جي مست سو هشيار آهي
بلبل باغ ۾ پڙهن چهچهي ڪيو ذڪر ڪن قوقو

سو مسلمان آهي جو سو هڻي وحده لا الله الا هو
مزو وحدت جي ڦري ڪري قال وحده لا الله الا هو
سمجهه ڪي متي زانو وحده لا الله الا هو
سو نڀجي آهه سو سارو دم وحده لا الله الا هو
سرهي قمري تي ڪري ڪوڪو وحده لا الله الا هو

جنهن نجفي وڃائي خودي کي لنگهي حد کان پاسي لاحد کي
او هي ڀيد ڪي ڏٺو پاڻ باهو وحده لا الله الا هو

جاملت عشق آهه نه سمجهن اي حريفو
اي نه نه دوئي سو نه پيچ رمز انا الحق
جي دل ۾ نه اميد مطالب جي حڪايت
تا نه نڪ وجودي نه تماني نه حاصل

جا مالڪ جا شافعي حنبل جا حنيفي
تو نه ڪو فقهي مولوي آخوند خليفي
ڪيهو سو نه آهي پڙهين ورد وظيفي
جا تيو جي تيو ڪين ڪوئي لطيفي

معشوق جو الطاف آهي عشق سندو داغ
نجفي ٿو رسان نه خواري آهي عزت اي شريفو

اجهي عشق اثباتي نه عقل دور ٿين ڪم ٿيو
ته جو لا تتحرڪ ذره الا باذن الله
ٿيو جو قول لا موجود الا هو ٻيو مظهر
ٿيو ذوق عشق مستي سنجوڻي جذبه حقيقت جي
ٿين شش جهت ڪم ٿيو جو منجهه اثبات ٻيو نه ڪي
ظهور ذات ٻيو نه ڪي ڪيو منجهه صورت حلاج
ڪيو جو سر عالم گذر ٿيو پرده امڪان

لسي همه اوست جو انوار فرق ڪفر دين ڪم ٿيو
ته دل ڪان خيال شادي و غم جهڪين ڪم ٿيو
ته مسجد ساجد سجده نقش جبين ڪم ٿيو
زمين ڪم ٿي زمان ڪم ٿيو مڪان ڪم ٿيو مڪين ڪم ٿيو
ته فرش زمين ڪم ٿيو ته عرش برين ڪم ٿيو
الهي طاقت خدائي ڪان مجال آب طين ڪم ٿيو
ته منجهه خلوت آن لي نشان روح الامين ڪم ٿيو

ته جو صورت عالم ۾ نجفي عالم آرا ڪي
پڙهيم الحمد جو عالم رب العالمين ڪم ٿيو

بچي آئيو سر بالين اها ها اهو هو هو
رخ گل عارض ۽ چشم نرگس زلف سنبل جين
ڏسي احلي شه خوبان سياه شو خمر حيرا
سندم خالو گلستان ۾ معطر مشڪ افشان ٿيا
ويو نه لوندان ٻهاري جي صبا هش ٿي ٻلگي سهڻي
عجب آهي عشق جي قدرت ٻچي دلنا سندي حجت

ڏسي خوش تي دل اخونين اها ها اهو هو هو
صفا سا عدل مثل سيمين اها ها اهو هو هو
عجب انجي چوان تر نمين اها ها اهو هو هو
ويا ڪليا سمن نسرين اها ها اهو هو هو
زمين گلرنگ ڪا رنگين اها ها اهو هو هو
ڪري ديندا ڪي بيبين اها ها اهو هو هو

ايمان شيون ثابت سندي ڪيو مضبوط نجفي جي دلبر [illegible]
تلوار لوڻ جو [illegible] شيون اهلها [illegible]

ديدار پسو جانم مظاهر جلوه جانان پسو [illegible]
حسن نجفي پاڪ شي [illegible] سيني اندر [illegible]
هت عاشق نجفي جاني عشاق [illegible]
وه ابولهبان سفت [illegible] سڪا ڪري
جيا شاهد [illegible] لولي [illegible]

انهان [illegible] انهان [illegible] انهان [illegible]
اقرار ڪيو اقرار ڪيو اقرار ڪيو اقرار
ديد ڪيو ديد اکين ديد ڪيو ديد
ڪلمئا ڪيا ڪلمئا ڪيو ڪلمئا [illegible]
سڪا ڪيو سڪا ڪيو سڪا ڪيو سڪا

هن نجي حال پاڪ نجفي خواب لقا ماڪيل ڪنه
بيد ڪيو بيد اکيو بيد اکيو بيد اکيو

عشق جو عالم آهيا واعظ آهيا حيات سند
ذات بيرنگي [illegible] هر رنگ [illegible]
عشق ۾ تامون جي عطا [illegible] نجفي جي [illegible]
نيس ورڪي پيري مٿي نيڪنامي ڪا صفا
سبب طريقه ترڪ ڪيا آهي شغل نڪري فڪر جا
من خدا جي ماهيت معلوم ٿي دل نجفي ڪي

تو جهڙو اسرار جا حلاج جي حالت سندو
ملڪ معني جي نجفي هت سير تحقيق صورت سندو
ڪئي سا حلاج دنيا آهي رو لنو سندو
حرص تا هي ذڪر الله ڪنه عوت سندو
عشق اسا نجفي ڪيو تا لوهيو ڪنه ملت سندو
هان آءُ نجفي وهي ان النعاء حلات سندو

مئجهه حقيقي نجفي قرب ماڪا هي پيو
فڪر نا هي هان ڪنه جي جمع لفت سند و

ساقي شراب ڏي وليو نجفي صيام جي
جامي ڪري ٿي هستي مهڙا ڪي فنا
آرام نجفي دم دلاڪ ان نيو [illegible]

ساغر ڪي آڻ ماه وليو ناموس نام جي
ڪو نجفي فڪر تنه ۾ حلال و حرام جي
ٿهون لا [illegible] دلا [illegible] مدام جي

ٻيا جام ميڪده مان سا ساقي ڏيندا رهيا
تن ۾ هڪ شراب تند مان به پرين ۾ ٿي وندن دمڪي
لفظن جي لطف ۽ سلوڪ جي سنام جي بيان
تعليم ۽ پاڙي جي مضامين ڪرڻ ۾ ذهن نشين
ان پيشي جي طريقه الفت ٻنهي
نيام ۾ يار ۽ غير جو فرق ڏيکاريا
جيئن ته هو سنا يا ڪيا آفاقت ڪيائين
قدر ڪيائين نين ۾ جي ٿي هي عيب دل
سو جو ته هو پهچي ته عشاق جي بحر ۽
عاشق نشين ته وصل جي افسانو ڪرائي

سو ٻيا جام جهڙي هڪ پر شيشه جام جي
واقف جي شيخ جهڙي شرب مدام جي
آهيا حريفن آهي ته سلطان شام جي
هاڻي فقير ناه ڪنهن جي سلام جي
ڪافر آهي جي منڪر آهي امام جي
محتاج ناهيان قاصد نامه پيام جي
مقدور وات ته نه آخاص غلام جي
ناهي ضرور ڪنهن کي گل اندام دام جي
جهڙي يا ڪئي خوف ۽ هي انتقام جي
ڪر تون وظيفه مون سنڀي شيرين ڪلام جي

مرزا قليچ بيگ هوندا دسي شعر ٻنهي جي
ديوان نجفي فخر آسوده خام جو

ان محلت نظر ۾ خاوان سخن جو
موجود اڳيان هنجي آهي خوان سخن جو
ميدان مضامين معاني تو ڪري طئي
هن ملڪ ۾ هن وقت سخن جو نه هيو قدر
جي ملڪ عرب ۾ پيا پيدا هئا جيڪر
هو جاي ڪنهن وقت سخن ليڪ دسي جي
يا حافظ و صائب دسي يا سعدي و جامي
پيغمبري جو ختم زمانو نئين لڀي
سو ناجي هجي مير جي هي نه ته تن زي
ٿيو فخر سخن جهڙي ته ميخانه مون آ
جن فهم سخن مرا هر قدر ته ٿي سنيد

هٿ مون جي ٿيو گوءِ چوگان سخن جو
مان ڏيان تو صلاح ڪوهمان سخن جو
ڏيان طبع جي گهوڙي کي جولان سخن جو
نه ته هر ڪو جوي ها ته تون حسان سخن جو
فرزوق جوي ها ته تون حسان سخن جو
دلي زاد منڪي شاعر شروان سخن جو
دسي هو نه جو ته موکي تون سلطان سخن جو
نه ته مون هي ڏي ازل تي فرمان سخن جو
گل دسته مضان هنجي گلستان سخن جو
هر شعر سڀني جا هر ڪا بيمان سخن جو
هر وقت نجفي ٿي ديوان سخن جو

سوائي جهان ۾ نه آهيا گم نه تي ويندس — مون کان پو ڪنهن وٽ هي ديوان سخن جو
بلبل گل قاسم ڪرامت حاجي هليا ويا — ڪنهن کي ٿا پئي مان پيان وڃي ڪيان سخن جو
ساڻي وقليچ بيگ ۾ واصف مدد ڪي — ڏيکاريان ٿو پيان پهچي ته امڪان سخن جو
اڄ قادري بيگ نياز ۾ ياد فقير آهه — مخلص مان الهي آهيان پيان سخن جو
شهر اداسي ومسافر ڪي صاحب — انوڪو هتي سوچ ڪيو ڪان سخن جو
بيٺ خادم حنفي ويا غريب چون سائل — هر هڪ لو ڪي پيان ٿا سامان سخن جو

اڄ مبدء فياض جي انعام سان نجفي
تيو سند اندر فائض فيضان سخن جو

سمايو آ محيط ذات ۾ نگي سان دم منهنجي — ٿيا موجود لو آئن مڙيئي ملڪ عدم منهنجي
قدم محبوب سبحاني ڪيو ڪل اوليا تي جنهن — تئين اڄ هم عصر عشاق تي آهي قدم منهنجي
تنهن مان پيان ڪان آڃو نه ناجي تنهن جي حيرت ۾ — وڏي هر دو جهانن جي حد کان آهي باهر وجود منهنجي
طواف ڪعبه جي لئي ڪيين منهنجي طرف دور — فضائي وسعت دل صاف تيو بيت الحرم منهنجي
مان آهيان بادشاه ملڪ قدسي صاحب قدرت — فران لا احصا اني انا الله تيو علم منهنجي
جهان جي جمله بينائي دانائي سان منهنجي آهي — سچوئي ڪن فڪان جي راز جو آهي حڪم منهنجي
اگرچه صورت خاڪي فنا هڪ ذهن ۾ نيئي — ملڪ هو روح ۾ پهچي نه ٿيو آسمان منهنجي
هيس مان اصل ۾ صورت عجب اسرار منهنجي جو — مگر اظهار صورت منهنجي تيو مون ۾ صنم منهنجي
جئين مان ذات هوس آلس صفات الله تيس ظاهر — تئين هاڻي صفت کان ذات ۾ آيو تيو جنم منهنجي
پيو ڏونگر ۾ ذري ذري ۾ عرش ڪي جنبش — پوي منهنجي ميٽي تي جيڪڏهن هي درد غم منهنجي

متان ڪو مدعي منڪر ٿئي احوال نجفي جو
وگرنه راز وحدت جا ڪري ظاهر قلم منهنجي

ردیف الهاء

اڄ ڏجي ڏو وقت محرم ۾
جيئن هن آئي تحفو الي
مشتاق جو مير ويجهو ڪلي يار
آساڻا ڪجهه ديدار دلبر
اساسا لوڪ ڪي لڌيا سار

ڪنهن سا وڃهي جي جنهن ڏيکي
ڏسا ڏيون ٿي تج جي ڏيکي
ٻي تي پريت وارن جا اٿي پيه
جي ٿيون نه سنڌي آهي ڪيا ڪيه
نينهن جي الپيا تانج نڪاليه

مهي آهي جاني جو ڏوقت
سنڌ جي عمر نجي وڃا آويه

الٿيهي هلي اڄ دلبر يا دلدار بسم الله
سنڌ هي ڏه سر حاضر ٿي ٿيا ڏي ڪيو ڏي
آهي ڪي ڏين ساڪر فقط ڪهي جي ضيا جي
زمان هڪ ڏسي ديدار دلبر تو تيان صدقي
اي هو سي سگا جي گلست گلشن تي
ٿو آئو ڏيد ڏاجي هيئر جا ساٿ

ڏسي صوت ڪري ٿي ڪنهن سڌ ڏهي ملڪ يا بسم الله
هوا پر سنڌي تلوار ڪهوي دا بسم الله
وجهو گوڏن ۾ وهنجي لفڪ نا بسم الله
پڙهو تايار موڪيمي علمي سنگا بسم الله
وجي ٻنجي مگر لڪيا ڪنهن ڪلما بسم الله
پڙهي جنهن ڪري ڏيئي مٿي لبيا بسم الله

سجي خلوت الله مونکي جو اسم الله ٿي نجي
زبان ٿهجي تي تيلا هوا هي لڪار بسم الله

هنجي	غزل صنعت واسع التشفين	پڙهو لبسم حصه حقيقت ڪر و

جنهن ساڻي هي لو ٿهجي تو ٥
هو حياتي هجي سحر سارا
هو آهي هي ڪيع هسو
ڪا آه ڪان ڪا ٿي

ٿن تي ڪهه وگناه يا ڪيو ڏوه
جتي تو آهي اسا نهجي هستي
تو للهي هي ڪهو ڪيو جي سو ڪو
دل دلدا يا ڪيو ٥٩

عشق جي آگ ٻي جلائي دل
دل ڪسي جي ٿئين نجفي ٻاکي

جيئن گهري الله ٻڌي لولو
اهڙي طرح گهي ٻن ڪٽا نه توکي ڏوه

حسن جي قدر جاڻي ٿو نجفي
عاشقن جو سڌ اسنچاءِ گروه

نرا خندان

اي ادا سالڪ سمجهي ڪر مٿي جا ڪير آه
ڪيو متحرڪ هي تو ڪير تو ساڪن ٿي
سا هجي جسم جا هي عقل جا هي روح جا
جيئن ڏسي تو اکين شاه ڪن ٿو هجي لو

ڪيئن تسند ڪير الله خوش خرامان ڪير آه
جي ملڪوتي ڪير آه انسان ڪير
ڪير تنته ڪير وغنه خرامان ڪير
ڪير دانا ڪير نادان جهل عرفان ڪير آه

آه لا موجود الا هو انهيءَ جي واسطي
هاڻ نجفي سمجهه ظاهر ڪير پنهان ڪير راه

شمع وٽي منهنجي دل بسته جي پروانه آه
اُت نه ظاهر عقل انهي ٻن جي مرتوب
گردش گردون ڪه دائي پيچي اُت ڪي لکو
پاڪ ٻي پاسي ٿيا ڪر پيو نه ٿي ڪا ڪم
عالمن وقت بحث علمي عاشقن وٽ ذڪر حق
ورشته منهنجي سمجهه وحدت ڪم نه جو جهنا ڦا دو
عرش ڪرسي سما فرش زمين دوزخ بهشت
شڪر الله سڀ مون پيو ڪه آهي ٻاز لو

سمجهه ٽا ٻي پروانه آهي جا ڪنهن جي پروانه آه
حلقه عشاق جت خلوت جا نان آه
محفل رند نه جو گردش پيمانه آه
نجو ڪي مقصود دل هر ساڪن ميخانه آه
هر ڪنهن فرقي جي هي مختلف جا جان آه
سو ويعلم گي جتو محشر وري پيمانه آه
الا وٽا ٽي ڪان اڳا هو مجلس رندانه آه
چشم صوفي ڪي نه شه جا پيا مخمار آه

خلوت ٻيڙي نڪ جهت نفي ٿي ٻي نا ه ٻيو
نا ه ات معلوم تا نجفي آهي ياڻه آه

دستي جهڙن جي ڪشاڻ سنڌ و آ نشان لا اله الا الله
جيئن ڪنهن جي بيان سنڌ و آ بيان لا اله الا الله
ڪان خطرات اوٿ نفساني درد غم جنهن مرض جسماني
خيال جي دل جي جسم جان سنڌ و آ امان لا اله الا الله
جهان علم اليقين جي عين اليقين جهان عين اليقين تي حق اليقين
آه دافع شڪ گمان سنڌ و بيگمان لا اله الا الله
ذڪر هي دل اندر هي جاري تان تي حال جذب اظهاري
پڙهين لاتو وڃڻي زبان سنڌ و بيان لا اله الا الله

آه جنهن جي هي ڪلمه توحيد ڪل الخلق ڪان ذي تجريد
طائر اوج لامڪان سنڌ و آشيان لا اله الا الله

عاشق دين مذهب ڪيش ملت ڪين آه
جن نه آهن افضي سي خارج يا جنهن نه تمام
ڏسندا آهن نه ڌهري آيا نه عارف نه هين
سي يگانا نا اهل ديا نه نصراني هن
ڪفر ۽ اسلام آجا آهن جنهن عشق حق
ظاهر و باطن سواءِ ذات حق جاڻن نه ڪي
غير ذات پاڪ جا تن لنسو [illegible] گناه
ظاهر [illegible] غلط جن [illegible]
پير [illegible] جنهن [illegible] سامان ڪو
وڃي جنهن کان وحي [illegible] ڪونه [illegible]

دل سنڌ تابع شريعت تي سنت ڪين آه
وره و الشرع و هابن [illegible] حجت ڪين آه
سالڪن جي لبيه ساو [illegible] صحبت ڪين آه
عشق [illegible] عيسائن جي عبادت ڪين آه
صاف صوفي جي [illegible] خدمت ڪين آه
جلوه [illegible] نظر [illegible] حقيقت ڪين آه
دل صفا [illegible] طاعت ڪين آه
باطنان [illegible] سنت ڪين آه
[illegible] نصيحت ڪين آه
[illegible] ملامت ڪين آه

[illegible] شيخ [illegible] اثبات [illegible]
ڪر [illegible] جنهن [illegible] ڪين آه

سمجهه دار دو عالم شافع محشر پاڪ پيغمبر صلى الله
نجفي جا مالڪ ڪرم سين مونکي هر ويلا ٿين واصل
محبوب محمد جا مداح ذهير احمد تيو احمد آهي
جڏهن اڳي حق انهي ڪيئن انهي عجب اسرار
جو نور خلقيو نبي جا آهي شان شهر عربي
سفر اج منهنجو احوال ڏس سو ات احمد جو اقبال ڏسو

نجفي عاشق لولاڪ لما جو الذي اسرى صلي الله
انهي ورني ازل انجي جاءِ انهي سنجي جو ذات
مشهور ڏهو سو شاهد احمد خود
جا من ڏيئي لقمان ڪيئن علا ابنا ڪبر
تيو لڪ لولاڪ شادي ٿيو ... ماهر
منجهه عالم علوي قال ... سو خوش مسيا

نجفي آه وسيلو حضرت ڪيو آهي ثالث دوران جي
جي عشق تي جي منصور جوئي بيٺو ... صلى الله

حبيب ڪبريا جا يار دلخواه
ابوبڪر آه يار غار مرسل
عمر عادل عدالت جو ڏني آه
عجب عثمان ذوالنورين انور
علي المرتضى ڪرار حيدر
ڪري خلفا ثلاثه جي تبرا
جوئي حب علي جي ڪي فضل جي ڪو

ابوبڪر و عمر عثمان علي شاه
سڀني مان گهر حضرت سا همراه
وڏائي دين ڪيائون ڪفر ڪوتاه
غني و جامع القرآن ذيجاه
وڏي المصطفى هنا من الله
~~... ... ...~~ سين گمراه
اهي آخر ... خناس ... راه

اهو آهي رافضي

الهي حرمت هر چار سرور
دل نجفي منور ڪر بشل راه

رديف الهمزه

ڏيکي دم آرام نا ڏيئي دلبر ڪانسوا ء
اصل ڪان ٿي دل اسانجي محو حسن يار تي

آب اکين ماڻهو ... سمن بر ڪانسوا ء
ڪين ... ساڏ من ... نور انور ڪانسوا ء

عشق عاشقن جو ست دلبر جي گلي
گل جو بوءِ گلستان فرض عين
ليئڻ ويا زليخا نو يوسف عشق
قصو جتي پنهن ٽيهن باقي نه ٿيو
لڏي ويو دلگي يار يار نو ڏهي
باد صبا احوال ڏهيو يار وٽ

جيئن نه وڃي تڙپي تف شاخ مٿي كانسواءِ
ساقي مطرب سرود باده ساغر كانسواءِ
لوڻهان چند تي سيه جهڙ مٿي كانسواءِ
جا ڏهي مطر قش نه عنبر كانسواءِ
بلبل آءِ سير گلشن باغ باز كانسواءِ
تو ڏهي خوشوقت قاصد ياكبر كانسواءِ

جي گهر مين فيض الوهيت ٿي پنهنجي حصول
كين وڃ دولت دريا خان جي پنهنجي در كانسواءِ

غزل صنعت عكس وطرد

آه دور نگي سر آءِ كهڻ ڏهن جي نه جاءِ
وقت مري ساتن لنگها كنه دنيا جو غم
ڪنهن ساقي ساقياءِ صاف صفا سان آه
لقا جا بجاءِ چشم ڏهان سا ڏس
يا ر ڪا جهاتي پاءِ عشق حقيقت ڏسين
حرص هوس سڀ ڏاءِ حسن جي جيوت الله

كنهن جي ڏهڻ جي نه جاءِ آه دور نگي سر آءِ
كاءِ نه دنيا جي غم وقت مري سا لنگها
صاف صفا سان وڃي كنهن سا ساقيا آءِ
چشم ڏهان سا ڏس تون لقا جا بجاءِ
تون حقيقت ڏسين پاڻ ڪا جهاتي پاءِ
حسن جي جيوت الله هستي هوس سڀ ڏاءِ

صبر تون پنهنجي جڳاءِ يار جي ديدار لئي
يار جي ديدار لئي صبر تون پنهنجي جڳاءِ

لامكاني هون هيب تيرس مكاني هاءِ
دي غم كان عيش عشرت كاهين فارغ ملا
پرده عدميت الله هوس ما آسوده حال

دام مر جيئن قاسي مرغ آشياني ها ها ءِ
هت كيون لاچار قيد زندگاني ها ءِ
منجهه وجود آئيس پرليتا تيسن عياني هاءِ

جيڪي [illegible] اصل [illegible] نفيس
[illegible] اڻ نشان [illegible]
[illegible] اسمي [illegible]
ان [illegible] ذات [illegible]
[illegible] عشق [illegible]
[illegible]

[illegible] پاڻي جو اٿي هئا ڇهاءِ
ڦهو جيا کي جو سبب عشق لهائي هئا ڇهاءِ
[illegible] خلق [illegible] هئا ڇهاءِ
[illegible] تن [illegible] خاني هئا ڇهاءِ
[illegible] مشتاق [illegible] مرانهي هئا ڇهاءِ
تاج [illegible] ۽ تخت کي لشاني هئا ڇهاءِ

يار ڪيري اصل مر نجھي نفيس نراڙ ونڙار
بيٺو اکيون آهن دنيا ئي فاني هئا ڇهاءِ

نرال بيت ڏي کي پرادري هاءِ
ذات هڪڙي [illegible] ڏي ٻيا
عشق جو پيالو پي ميخوم
عاقلن کي [illegible] خرد

ڪنهن عشق جو شعو آه ساءِ
تون ڏڪا ڪيتر اٿو هڪڙو ياءِ
خدا مرتبو خودي کي کاءِ
عاشقن کي بيو محويت جو ساءِ

[illegible] ولسِله هم [illegible]
[illegible] صوفن [illegible] نجھي آءِ

[illegible] عشق [illegible] اشو آءِ
[illegible] آهي [illegible]
[illegible] عشق [illegible]
مريد [illegible] سيف دلبي
اسا [illegible] جو حاسد [illegible]
اسا [illegible]
[illegible]

دنيا عقبي [illegible] ڪفر دين ڪا بيزار شيو آءِ
اسا [illegible] دلبر [illegible]
[illegible] جيره [illegible]
[illegible] خدا [illegible]
[illegible] عشق [illegible]
[illegible]
[illegible]

… ٿيون ڪفر عشق …
… توحيد …
پهچي ذات ملڪ … ناموس ننگ …
ادا عمل … نه …

ڪنهن جي … اندر …
ملڪ ذات حق …
مسلمان … جي …
ڏيئي انڪ نهين جي …

لڳي تيغ لڳي ٻڃهيا نه ڏور شب
پيو نين الستي فنا جي نشان

ناز نيڻ قسمت جا اڻ ڏٺا نهن مهر پائي آ
جمال پاڪ جو جلوو ٿيو ظاهر مظاهر مان
ڪري حق اليقين ناهي ٿيو موجود الا هي
ٿيا عشق جي قسمت ٿيا … يو سير
فنا ڪيو عشق مون ڪيو حال حلاج جي انهي
نه هئي آه طاقت حڪم … موت …
لباس … احت نه آيو شاه دلنوي …
جي ڪي … شب اننا خوجي آرزو آهي
اسان سي … ساغر نوش آهيو مست متوالا
فنا جي پيچ … آخر جي اعزاز دنيا جي

محبت تو سندي مون لاءِ عمر جاوداني آ
انهي ديدار مون عشاق جي زندگاني آ
اگر سير زمين آهي … سير آسماني آ
نه ذوق عيش عشرت آ … شوق … ڪامراني آ
انا الحق جي … سمجهي … شادماني آ
اگر آهي ولي الله پاڪ جو … فاني آ
جو تخت خاڪ فقر وارو … تخت ڪياني آ
الفن اگيان نه … ڪرامت …
جو ميخاني اندر مشغول …
امير … يا وزير … لامڪاني آ

مون … آه هي ٻنهي … منصور
نه پرواه ڪنهن جي … نه خواهش قدر داني آ

جهڙو ڪر هستي … خدا آ
… باغ … ڪنهن
… آڪين …

قطره جا ٿيو سمجهي … ڪنڌ آ
… جا جي …
… منصور …

بيجوين

حالت جا آجي حاصل ٿيئي
ديجمخدا کا پا نا نجمي ؟

هن دنيا فاني ما نجمي ٿي
جي ملڪ بقا ۾ گهر اٿا

رديف الياءِ

نه سمجهي ٿا هين بي خبر آهي ته هي آهي
انا الحق جي ڪري اثبات آهي راه پيغمبر
پچي هي تا لب خاڪي پر ڪي هو وجه ڪي شو
نقاڙو هم وجه الله دستي حق اليقين سا جو

اتهي جو ڪفر دين مرلي اصل آهي
نه جاڻ ميمڪ ري احمد [illegible]
هي محو جمال حق لبس آهي
ڪري گر پاسبان [illegible] نظر آهي

ڪدي قيد مذاهب کان وحدت اندر ال
اما ور عشق جا نجمي اگر آهي ته هي آهي

نه آه گلشن گلن ا سان دلچسپي
ڪني ڪي ان سنگ گهما سا دلچسپي
اچي ڪي ان نت ون ما ابرو جي
ڪه ڏس من ان ما سچي سڻ جلوه
جو سا [illegible] جهين سا ڪي تو سا

مگر آه ڪي خبر دللا سا دلچسپي
اڪن ڪي ان سڻي ريهه سا دلچسپي
سڪا ۾ تو خنجر جي نخل سا دلچسپي
هي ڪي و زن زلف سا دلچسپي
ڪي ۾ ڪهڪشان نظر سا دلچسپي

بيوته جو نڪي دلچسپ لڳي نجمي
مگر هي ڪي خوش ادا سان دلچسپي

عاشق سيد ڪي کاي ڪير دلبر ڪان پري
ڪن نه آئي جي پتي سته هفت ڪش

مِنْ دهن تري لب سُلاب جو مزو
ڀي ائين تيغ ابروهن ڦري
تي وينديءَ ڏي ڏکيو وانگهه
دشمنن کي نه کر تون اُها
آهيان منجھ فصل گل

عاشق طوطي صفت کي کر نه شکر کان پري
صيد بسمل کي نه کر تون آب خنجر کان پري
ٿي رقيب وسيه آخر ڪيو در کان پري
منجھ شب هجران جي بزم باده احمر کان پري
شمع کي نه جهوجهدا ائين نه ساغر کان پري

عاشقي سوا ناني شعر ٿنجي جو مزو
عاقلن کي هٿ لڳي آنجي دفتر کان پري

مٺي جي چالي لسي نرالي ديواني دل ٿي عجب مرآئي
هي ٿي حيرت اُنهيءَ ۾ حيران تماشائي سو انهن سان آئي
حسن جي جلوي جيڪو لوڙهيا هزارين دليون جلاءِ سيرا اڙائي
هو سو الفت جي آگ اندر هن عجيبن سان اکين اڙائي
سماسي سڪ ۾ وٺي سڪايو غم والم ۾ هي ستايو
ستم هن ۾ جهجهي جهر ڪ ۾ هي هميشه ٿيو نوائي
الڪن جي آهي جيڪو ويا وساهي ڏهيپي عاشق سُن نام وار
ٿيا سي ظاهر ظهور ٿيس اسکهي اُنهن کان نه لڪو لڪائي
غمن ڪا ڪل ڪيا جي قيد ڪرڪي گهر ۾ وٺيا اُنهي جي ياري
ٻڪا ٿيا سي ڪين مٺي ان مان نه ڇڏا دل تن اوان جدائي
جني سڃاتي سجڻ جي چالي ويا تن محبت ۾ هئي موالي
ديس پيا ويا جو طرف سي لنو اُنهن ناتا غم جدائي
ڪي سو ڦوڙي سيا نو ڪٿي نظر تو اچي ايا ٿي
آهي سو سڀ رنگ ۾ سماٽو رني سي اُنجي جو جلو آئي
ڪٿي ڪي تو عجب شوڪت ڪٿي ڪي تو عظيم عظمت
ڪٿي حماقت ڪٿي نفرت ڪٿي وڏيائي السن وڏائي

ٿيا انسي قربان نجفي سر تنهن جي جيئن جاني جي شهر تان
ونئيو جنهن سڀ سدا پيو ڪئي عجب الحسن شان جي واڻي

غزل صنعت تجاهل العارف

رخ سندءِ مهر يا مه يا گل حمرا آهي	قد سندءِ سرو يا شمشاد يا طوبيٰ آهي
زلف يا سنبل مشڪين يا چليپا آهي	چشم يا دام آ يا نرگس شهلا آهي
دانهءِ خال رهي جلوه نمائي رخ تي	قطرهءِ مشڪ آ يا خال سويدا آهي
طاق ابرو آ يا محراب آ بيت عتيق	لب سندءِ لعل آ يا لولوءِ لالا آهي
دُر دندان آ يا دُرِ عدن يا موتي	دست يا شاخ حنا يا يدِ بيضا آهي

حال نجفي جو ڏسي ڪين جي سکهي تا
هندو آهي يا مسلمان يا ترسا آهي

نه عاشق کي ڪجهه آبرو سان ڪم آ نه ڏرڪا انکي تو ايمان دين تي
نه سمجهي حلال و حرام کي هرگز نه نيڪي بدي مسلمانو خرين تي
سڀهي سو ڏسي ما سجهي جا جو سر تي سو نا ڙ نه ٿو ڪي اهو ڪي آه ڪي
آهي ناهه عاشق جو در محبت جي محنت ڪا تيسئي احتياط ڪري
مري جيئي سمجهه عشق آن دلربا جي آهي آه ڇهڪڻ نه موت نه مرندو
هميشه حياتي انهيءَ کي حاصل هجي بر زمين خواه زير زمين تي
جي اقليم دل جي هي تهر ابج شه عشق لڪنه جي ڀاڳي ته انهي
وجئي وره گفتهءِ پي قول هر دم مروج دلين مثال نگين تي
آهي جو نه اسرار فيض الاهي سنڌي ذوق ڪان تيند و آگاهه عاشق
ليڪن زهر ديد مر شاهد حقيقي تي نظر مسيت وجهي پر نشين تي
خدا يا آهي رهڻ ڪر هڻ مرهڻي حياتي ملان تنهن سڀڪن سو هي

اُني جو جو لو جي مدل وجاني ان ما مرانه وهلين ٿي
تي معاف آسُنو دل جو جنهن ۾ پيل پرتو و آه ذات خدا جي
مگهه ان مان جڳ خاڪ فقر و فنا سان تو جو بعض ريا ڪرين ٿي

اجي پرده دل مان تو هي ٿي جو آهي فخر اسرار ذاتي
تنهنجي شعر الهي تي ڪيئن خرده گيري جي ڪو تون نه ڪجي ٿي

غزل صنعت مقطعة الالف

غزل الفجر اکر جو ٿي

عمر سڀ تهنجي در ۾ مٿي گذري
ڪو حقيقت جوي سنڌ هون ڪي
مو نکي ڏي ٿي فروش هڪ ساغر
ڏسي تهنجي تيو مٺه ڪي شرمندو
مون ۾ سو عيب بل بدي بيحد

پري تو ڪا پلڪ سڱ نه سهي
تو ويو تهنجو صيد زلف مرادي
جهنجي پيشي تي غم يا بيخبري
نوره شمسي و پرتو قمري
تو ڏي ڪي پوتي طمع ڪريد ري

هڪ رهيو سنت دل تي جد نهنجي
ولو ته غير سڀ وچن نڪري

عجب صورت ڪرشمه نا خوش ديدار لنو لائي
الين ڪا انجل والعنبر هتي ڏگان ٿنو ئي
ملن هو ٻيان ڪلن ڌاديا ڏس جو ٿي وهن پاسي
ڪيهه حسن هنه محب ٿي ابرو جي تبسم الهي
تجلي لو جو ٿي سي جي جشمن ۾ تهنجي تي
تيو سو جلوه گر جاني ڏکي ليو شا ڪ السائي
ٿيا تو جي ٿي هر شان ۾ پاتو

ڪلن هس ڏس ڪري مٿي ڪفا لنو لائي
ستي شمن سيف تي سنڌ شيمي سنگا لنو لائي
قد تڪري جو لو ڏن با ظهر محبي فنا لنو لائي
اڪن جي عين ٿي جي الف اسرار لنو لائي
هي جهلڪي جلائي دلڪي جي اختيار لنو لائي
ته عشاق ڪي هن نظر النعا س انو لائي
الهن جي دلڪي هر شهر نيت برنا ز انو لائي

ري مي نجفي جي جانب تحسين ٻيا ٿي شاعر ٿي
تنهن ڪهر ته مي ڪو جي در ۾ ديوار اٿئو الائي

چاهيسر ها سر سوز بنيا تو ٿيا تيز ڪيو لش خنجر کي
بس شمع کي قمر شرمنده ٿيا گل شمع شڪسته بس هيا
تنهن سرو قد لي ترن نجها نجهه گلشن سانگي سير صفا
جهڙ درم بگيري بن ميچي تو مذهب ملت ڪيش ٿي
جي سر ونه انجو آشيا جو آه ڪر و منجهه ادب آگيان

چا مستڪين دام دلين لي جو تو شانه زلف معنبر
جهن ۾ قت ڪيو ڪو جلوه غائبي پرده ۾ ٿي منور
تو خاڪ و چمن سلطي فرازي شمشاد سرو صنوبر
هيچ نگه جي دل ۾ پين قيصر ڪاجي حال آچشم
جي عشق ۾ انجي نلعو ٻاني جو آ مکلي گل احمر کي

جڏ نجفي يا وه گوئي ڪي ٿ وات ۾ ٿي حق جوئي ڪي
پيڇ مشعر شيخي جو شي ق هيڪر سينڪي هن دفتر ڪي

تهنجي رخ ۾ وشن نجا ڪيو ميم جي تي الف جي
آه غين ۾ ميم ٿي هي جو تو ڪي عسڪر عظيم
گرد سيها پيو پيا آهن خدا جي ملڪ ۾
دالن لام آهي ٿي هي ٿي ڪاف تي ٿي بي پلڪ ۾
هون ٿه ضر کنه ٿيا شلين تو بي حجاب آئي ٻاني ٿي نين
جي ملي بحو وقت تا تو سان طاو ٻاني ڪا ڀي دل
ان الف وبي اکين سان تو اجها جي عين جي

ما ٿي ٿي زلف سيه کا ظلمت ٿي الف نون ٿي
مملڪت دل اني ٿي بين حاصل تو سين ۾ واولي
پر ته تهنجي ٿي الف نون بي نه ڪجي ميم جي
ظلم هٿن ۾ ٿي بڪر ٿا مان ڪو تو پي دال جي
عاشق سان تو ڪرين چالاءِ الن لام جي
ميم جي في لام تهنجي ۾ تو گوليا واو جي
ميم جي بي ٿي سنڌ عجو تو بين من ميم جي

سين عين و دال جي طرز ۾ هي غزل
ڪنهن نه اکين آءِ جيهي ٻالون جيم وفي پي

هر زماني آهي زسباب جهاني فاني
عالم ۾ آهي و هماده فنا نيت ٿي

خانه تنگ گيا قصر شهاني فاني
تو فاسق و فاجر و سارق و زاني فاني

فنا آه لقا آه فقط هڪڙو رب
فنا جان فنا ياد خدا ۾ ڪن جي
فنا حالت صحبت ۾ فنا

فنا آهي جا جنهن بين نيڪ نشاني فاني
وري تنهنجا اوهي عاشق نه باقي فاني
طفلي ۽ پيري سڀني جهڙا جوانيءَ فاني

نه فنا فڪر فنا ۾ تون سدا اي نجفي
ماسوا ذات خدا آهي سڀئي فاني فاني

غزل صوت آسامي طويل

اڄ تون اکين جي مستيءَ ۾ سا پياري ابرين پيا اچي
سا ابنا ڪنهن جي اڄ جي مدت ڪان هلڻي ملڪيم
آتش او هي عشق جا هي دود ڏس ڀر ڏڪيا
تن سا اوهي دلجي اڳي جي ڪنهن گهر هر
فصل بهاري آسو جيڪر اچي هو گل لقلين
جانب لڳي تون شاهي جي ڪانڪا شي آوري
حسن جو جهڙا هل تيو تن جانه گهر جي سو
هڪڙو سڀني تاه جاهي سڀ جيڪر بگهيا بان جي

اور تون اڃا ڪنهن گهڙا لوڌ لنهي لڳي جي
ٿڪا اڪيو ۽ عاشقن جي فرشب اڪو
جيت چاه جا هين پيون پڇن ڪهڙو جنهن جي
هجر و ستم ظلم و جفا نه نابهه اور بري
مينا ڪهان ما منجهه اغل مورون نه ساقي مسي
هجران و هي هر هر لوه من پيو ملڻ جي لڳري
ڪفر دين ڪان دور ٿو پلس عشق جي آيو
بلبل جهڙي ڪان گل سدا سر دم صدقو ڪري

نجفي سڀني جي شان ما پوه انهه جا ڪنهن بي خبر
بيعقل بازي بره ما ٺاهه سمجهي ذره ذري

اسان جي دل ۾ دلبر لطفا نه جيا جاني
دل آزادي پسند اينده نه ڪنهه دام تعلق ۾
اسان جي بادشاهي جي خبر ڪهڙي تو نگر ڪي
غرور ۽ دولت تخت تاج مد هو شو تو جاني

و سمع جنهن شمع پروانه جو سوز و ساز جا جاني
مگس جنهن جو ليپي واس جهڙا شهباز جا جاني
فنا عقبي ته استغنا با حرص و آز جا جاني
اُهو هن روح دنيا جي نسب افراز جا جاني

[illegible]

اسان جي الله آهي خدا كيا نه جنهن جهانان
ني معلوم جنهن كي فرق حق ۽ باطل
زمانه حال جي حالت نه تي محسوس جنهن كي

زمانه ظاهر جي جو خيالي ۽ واهمي انجام
طلسم سارا ئي موهن ... سي
آهن انهن جا جا پي آهن ...

نجفي قدر كو هر دم جوهري پارس نجفي
سخن جو قدر پي سمجهي سخن پيدا نه جا جا پي

منور نور آنحضرت جي كائنات ۽ مكان آهي
بهاريستان خلقت هر گل بيجا خوش خندان
صباحت يوسفي پي حسن انهي جو جزو آهي
انا احمد بلا ميم اشارو عاشقن سمجهو
كليد لا نشا كوليو قفل ان گنج حقائق جو
شريعت جو طريقت جو حقيقت معرفت جو
رموز عشق فهميدن زكار عاقلان نبود

محمد شمع روشن هو شبستان جهان آهي
نگاهبانن صورت ۾ مثل انوار جان آهي
به آن ذات لحي ۽ ... انهي زبان آهي
انهي ۾ عقل عقل الكل جنهن كا هي جنان آهي
جهين مان اشرف الله ... دل ديوانگان آهي
دل سالك ۾ ... نبي جي نور سان آهي
ازان شيوه ... جانفزا ... عاشقان ...

خم وحدت وجودي ما پيالو جام پاسرو
هي عاصي امتي نجفي او هانجي مدح خوان آهي

تماشي جنهن ان جا جلوه پسائي جي
مي پاڻي ملائي ان ما آميني بنايا ...
كري سير ميم جو اولو ستا پاء انا احمد
ڏكي عطا جو خرقه هنياء من خدا ...
ڏسي هي هي انهن جي عشاقن كي عجب آلو
... كنت كنزا جي ... محبت ان عرف
... حسن صورت ... عاشق

كيا ... اول آئينه صورت بناس جي
ڏهي عكس ان ۾ كين ...
... معشوق جي ... انا الحق ...
بسطامي ... سبحاني ...
... قطره خاكي ...
... ۽ معشوق عاشق ...
لهانه ليلي ۽ مجنون ...

ڏاڍو جوڀان پيهي تہ ڪجا هڪ نظر آئي تو — الهي اسرار آنڌي موج هئي هڪ هلائن جي
ڪري ٿي جسم انساني کي گمراهہ خيال جي طاقت — ٿئي دلبر جا دليوانا ڪري ٿا جي جلائن جي
ڪري ٿي ماهيت معلوم سو ڪئن جنهن کي بند آهي — لڳي ڪانءُ ڪپائن جي عشق عشق آدائن جي
نہ جا ٺهيو پاڻ کي ترڪيب آب و گل بجهان ماهيل — تون آهين منظر قدسي نہ ڪجهہ بي بول پائن جي
تون آهين مخزن معني مخصص پردهء صورت — بنهي معنوي ڪر صورت صوري منائن جي

همیشہ حال جلا جي مر محو و مست ٿو بيجل
نہ ڪر تون شاعرن سالن آهر و طبع آزمائن جي

غزل مسمط صفت توشيح در مناقب

مشڪلڪشا شير خدا شاهہ نجف صفدر علي
حضرت نبي جو آءِ وصي حق جو ولي حيدر علي
مظهر خفي منظر جلي والا ولي والا شرف
دلدل سوار شاهہ دين ڪفا تي نيزه لڪف
هيڻن سندو حامي علي ياور يتيمن جي سدا
ڏاڍهن سندو آدر سائل سنديس ٿي صفا
آهي ابو حسن جو اڇو بيواهہ تن جو والد وي
ياور دلاور دين جو آ نائب خير البشر
تيغ علي تالا ڪيا ڪفار ثابت بيشڪ
عابد عارف اوليا ڪيا فيض انهي فيض
لطف و ڪرم انهي ڳئا مفلس تونگر ٿيا
يادي علي ڪان دل ڪيد يا دل منور ٿيا
صديق اڪبر ٿي علي فاروق اعظم ٿي علي
قائم آهي ڪو نهي منصب علي جي مثل

سردار جملہ مومنان بعد از نبي رهبر علي
هادي هدي اصحاب سيها سردار دين سرور علي
بحر ولايت جو گهر در صفا قدسي صفت
غازي غضنفر علي آ فاتح خيبر علي
خاقان قيصر ڪان سي دره بنهي جو ادني گدا
بخشش بجهان ڏي ڪري سنگ پيا پرور علي
آهي علي حڪم علي برڪوه دريا بحر بر
مسند خلافت تي سدا عادل علي داور علي
هندو مر تهيي ناقوس و قشقه صليب ٿيا
آهي معيني فيض جو منظر معلي ديهر علي
انعام عام انهي ڳيا [illegible]
پهچي محب کي ڏي خلد برين مهر علي
عثمان ذوالنورين ڏي نور علي ڪان جملي علي
عرش و ملڪ [illegible] سردار دين سرور علي

يا محمد مصطفيٰ ڏي ڏيج مبتلا پيا پسا
ڏهن منجهان آهي ڏي هدايت مومنن جي مقتدا
نام علي جو شمس جي ڏيکي مثل مهتاب جي
جيڪي آن صفا عاشق سندا سينو صفت ڪو آدي
خالق خلق جو پيشوا ڏيا اسد سو ڪو چيمنا

حسنين جو آهي ابا اسلام جو آپيشوا
ڪير منجهان شافع ٿيو آسان جو حيدر علي
آهي ڪشتي نجفي سوالي خاطري تا ابجي
حاضر علي جهنگي ڪي دل ۾ جيئن محض علي
تون نجي دل و جاو زبان ۾ ورد مولى دائما

هو جا انهل ڪان يا ابن ظاهر حسني انجي ضيا
ديوان نجفي مرتبو تنهن اول و آخر علي

دل داغ عشق ڪهنجي ڪان داغدار آهي
اي شوخ شنگ ڪهنجي ڪئي وعده ملڻ جي
جو عاشق آه صادق سو هن جهان اندر
نجفي جمال جلوه سرمد ڏٺو ڪر لو ڪهنجي
اي دل نه ٿي تون ماندي جهن يار جو انتظار

جا داغدار آهي سا بيقرار آهي
اقرار جار آهي انڪار جار آهي
يا دلفگار آهي يا اشڪبار آهي
جا خاڪسار آهي جا گل لهار آهي
تون انتظار آهي سو دڪنار آهي

نجفي نجف جي شاه جي در منجهان قابو
ڪهنجي مدد مدد آهي دلدل سوار آهي

منا محبوب سبحاني محي الدين جيلاني
حسيني آهه تون حسني تون مظهر سيد مدني
تون ڪل پير جو سرور آهين تون دانا مشڪل آهين
مٿو دلبر تون جا مين تون ڪامل ڪار اجابي آهين
مي وحدت جو تون ساقي بقا بالله تون باقي
جهن جي وحدت سان سخن انجو ڄاڻو
اچي يا شاه بغدادي ڪيو عشق امدادي

تون قادر قطب رباني محي الدين جيلاني
تون دين حق سند رباني محي الدين جيلاني
تون آهين غوث صمداني محي الدين جيلاني
سند آغا ڪه نوراني محي الدين جيلاني
پيار جام وحداني محي الدين جيلاني
تون آهين ابو احساني محي الدين جيلاني
پيار تون جام عرفاني محي الدين جيلاني

هر مظهر ۾ ظاهر ٿيو دلبر عيان
سهڻو ظاهر ٿيو سينگار

خود عاشق معشوق ٿيو عشق ٿيو اظهار
لڪيو ليسي ديدار

خود ساجد مسجود ٿيو خود عابد و معبود
خود شاهد و مشهود

خود طالب مطلوب ٿيو خود دلبر دلدار
خود يار خود اغيار

خود باطن و ظاهر ٿيو خود اول و آخر
خود ناظر و منظر

خود پردهٔ ظلمات ۾ خود مطلع انوار
خود گلخن و گلزار

خود حاڪم محڪوم ٿيو خود عالم و معلوم
خود محرم و محروم

خود ظالم و مظلوم ٿيو خود داور دادار
خود مالڪ و مختار

خود آدم و ابليس ٿيو خود جن ملائڪ
خود مؤمن و مشرڪ

خود ڪبر مجوسي ٿيو خود ڪافر ديندار
خود مسيح و زنار

خود نوح خليل و خود موسيٰ خود عيسيٰ
زڪريا يحيٰ

خود يوسف يعقوب ٿيو خود احمد مختار
خود دار اهل هيو

خود قرني خود بصري خود شبلي و حلاج
صوفي سند و سراج

بسطامي خرقاني و خود رومي عطار
دينو راه و دينار

خود نجفي ٿيو سمناني خود نعرهٔ توحيد
ڪشف ڪيئن تقليد

خود هو ٿيو خود مستي ۾ خود اناالحق اقرار
خود صوفي سچار

مستزاد

نظارو نور وجه الله چشم جان ۾ آهي
خيال و ڌيان ۾ آهي

ظهور ذات اقدس صورت انسان ۾ آهي
لقا ايقان ۾ آهي

هر مظهر ٿيو ظاهر ڪٿي مؤمن ڪٿي ڪافر
ڪٿي مسجد ڪٿي مندر

هو الظاهر هو الباطن اهي عربي لسان ۾ آهي
سو خود فرقان ۾ آهي

زمين و آسمان علوي و سفلي انس و جن
اگر گلخن فقط گلشن

اهو هڪ نور حق جو فقط امڪان ۾ آهي
عيان عرفان ۾ آهي

مثلث

عشق جو ڪافر ٿيا اسلام ڪامل تو ڪريان | دين حق ثابت ٿيو جو دين باطل ...
سبب تو ابن عم گناهن ڪان ايجي دل تو ڪريان

عبث ڪي احاديث جي سنت جو سر ڦري ٿي | ويد ۽ قرآن جي اسرار جو منظر ...
مسجد و مندر انهي غافل ڪي عاقل تو ڪريان

پاڪ ڪلمو تو پڙهان تسبيح سو دائي سوا | في صلوٰة دائمون آهيان نماز ...
قلب ڪي ڪعبو ڪري سو حج حاصل تو ڪريان

تو پڙهان قرآن دل جو آهيان حافظ ڪلام | تو ڪهان تسليم سالڪ ...
سهي صورت ڪي پرسي دل جي ڏي مائل تو ڪريان

ساجد ڪي باطن و ظاهر محبت آهيان | انهجو ظاهر من پيا ڪافر محبت آهيان
ليس في الدارين الا هو منزل تو ڪريان

آهي انا احمد بلا ميم محب مون تيس | من رآني ما درتي محبت سدا ...
انهي سنت فهم فقر ڪي تو شامل تو ڪريان

ننگ ۽ ناموس کان نجفي نيس ناتو لسنگ | سر ملامت عشق جي چاهيان ...
قرب ڏي ... ساڻ جهڻي روح ڪامل تو ڪريان

حاشي

مثلث

نه تنهنجي نور يار جو آهيان	نه نبي ڪم نه ڪار جو آهيان

شڪر الله يار جو آهيان

تو تري طاقت نه تري طاقت نه پاڪ جي	تو تري قوت نه عبادت جي

ته به پانديڙ ۾ يار جو آهيان

آهيا مان توري هڪڙا اف تو | جا نه ڪنهن جو ڄاڻي ڪو

ته پڻ بحر ايل قطرا آهيان

توري يا ڏسجي ٿو آهيان وڪاڻو | ڪو نه نيڻن ۾ ڏسجي آهي ناڻو

بلبلو ته به لهر جو آهيان

گرچه نالو سندين ٿا نفي | پاڻ جو ڏين اٿم ٿو صوفي

ته پڻ گيڙل شمار آهيان

مربع

آءٌ ماهيان	تو نعرو	انا الحق جو	نرواري
تو نعرو	منصوري	ڪيا سيکو	اظهاري
انا الحق جو	ڪيا سيکو	اقراري	اقراري
نرواري	اظهاري	اقراري	بسياري

مربع

ڏس جلوو	بيرنگي	ڌر ظهر	ٿيو ظاهر

بيرنگي	سو دلبر	هر رنگ ۾	تيو حاضر
هر ظاهر	هر رنگ ۾	خود منظر	خود ناظر
تيو ظاهر	تيو حاضر	خود ناظر	خود قادر

مخمس بر غزل خواجه حافظ رح

آن مهجي گلبدن گل پيرهن گلفام دوست
کين جي پاتي لوکري جيکو ويو انجام دوست
پيو ويو سيري هو هڪ دل تي حجر شام دوست
مرحبا اي پيک مشتاقان بده پيغام دوست

تا کنم جان از سر رغبت فدائي نام دوست

بي وئي سڪ سب جدائي سا سڪ سڻي آهي سڀ
پين جي لوتي پلاڪان لو وئي انجو علس
گلشن الذات دنيا لو دسا جن خاص
والله شيدا ست دائم همچو بلبل در قفس

طوطي طبعم ز شوق شکر و بادام دوست

مون نه جاتو پاڪ آهي عشق ۾ رنج و محن
يا جي ديدا لئي پيا پاپ هو جان تن
تن تي فنا مڪاني يکتا عشق و حسن
زلف او دام ست خالش دانه و آن دام من

بر اميد دانه افتادم اندر دام دوست

قد تنها پاڇ جانبي فتنه آموز حشر
نوران انهن سندا و آهي چراغ افروز حشر
و جو وضو پا جي جانبي هستي سوز حشر
سر ز مستي بر نگيرد تا بصبح روز حشر

اي بيانن تنهنجو بيانن بي بيان
ويا عيان تنهنجو عيانن تي نهان

ذات تنهنجي پاڪ ذات ۽ صفات
تني صفت ۾ آهه ظاهر تنهنجي ذات

عشق تنهنجو آهه عالي پايگاه
عشق تنهنجي کان ٿي عاصي بيگناه

عشق تنهنجو ڪري پينو ڪي شاه
عشق تنهنجي کان منهن ٿيا سياه

عشق تنهنجو آهه وهب بي نظير
عشق هڪ آهي بحر تنهنجو ڪبير

جنهن جي دل ۾ ذوق تنهنجي جو ٿيو
انهيءَ سينو تنهنجي محبت نور ٿيو

انکي حاصل قدر تنهنجي خاص ٿيو
تو ٻيا جاويد سو جاءِ ٿيو

ٻن ۾ ٻين تنگي اندر تو ڪئي ٻي
موٽو اقبال ان سو ڪري جيڪي ٿيجي

عاشقن کي ٿي بيا سٺيءَ جو تون
زاهدن جنت ڏيارينديءَ تون

عارفن کي منهن ڏيکارينديءَ تون
سالڪن کي سڪ ڏيارينديءَ تون

تنهنجو طالب آهيان گهرجي نه مال
سو عطا ڪر مال هي جو لا زوال

خودي کان ٿي جدا ءُ تون منکي
ڏهن پرت جو پيالو پيار تون منکي

ماڳ وحدت سان ملاءِ تون منکي
پاڻ ظاهر ٿي تنهنجو پساءِ تون منکي

هر که چون من در ازل یک جرعه خورد از جام دوست

بر بی تابی سگهی تو کین نجي جيئڙو جهلي پوءِ انهيءَ پڄ جا دل سڱ ناکنه سانڍ مسلي	شام کان تا صبح وانگي شمع لي انهجو جيئڙو جلي من نوشتم نامه از شرح حال خود ولی

درد سر باشد نمودن بیش زین ابرام دوست

روز شب هجي انهي آه تهجي اشتياق ان سندي ميلاپ جي بي ججي هر بانتو اتفاق	اشتياق اهڙو جو جيئن جهڙي ماٺ لاڳاپي قصد من سوی وصال و قصد او سوی فراق

ترک کام خود گرفتم تا برآید کام دوست

دمبدم عشاق کي هي آهي دل ملا معا نه تهه ڪري تهجي صفائي لاءِ باصدق و صفا	تا جهان ان مه لقا سان واصل آئون صبح و مسا گر دهد دستم کشم در دیده همچون توتیا

خاک راهی کآن مشرف گردد از اقدام دوست

تهجي جانان آه درد دلگداز انهي هر روز شب آه سوز	جنهن سندي جوش جلالو مسجي روز نماز حافظ اندر درد او می سوز با درمان بساز

زانکه درمانی ندارد درد بی آرام دوست

مسدس

بی مکان تهجي مکان و لامکان	وی نشان تهجي نشان بی نشان